



Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

58. årgang

15. december 2015

## Indhold

### I *Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser*

#### BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

##### **Rådet**

2015/C 417/01	Resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om en EU-arbejdsplan for ungdom for 2016-2018 .....	1
2015/C 417/02	Rådets resolution om fremme af unges politiske deltagelse i det demokratiske liv i Europa .....	10

### IV *Oplysninger*

#### OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER, KONTORER OG AGENTURER

##### **Rådet**

2015/C 417/03	Fælles rapport 2015 fra Rådet og Kommissionen om gennemførelse af nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet (2010-2018) .....	17
2015/C 417/04	Rådets og Kommissionens fælles rapport for 2015 om gennemførelse af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) — <i>Nye prioritetsområder for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet</i> .....	25
2015/C 417/05	Rådets konklusioner om mindskelse af skolefrafald og fremme af succes i skolen .....	36
2015/C 417/06	Rådets konklusioner om kultur i EU's eksterne forbindelser med fokus på kultur i udviklingsarbejdet .....	41

2015/C 417/07	Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om ændring af arbejdsplanen på kulturområdet (2015-2018) for så vidt angår prioriteten vedrørende interkulturel dialog .....	44
2015/C 417/08	Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om gennemgang af resolutionen fra 2011 om EU-medlemsstaternes repræsentation i WADA's bestyrelse og koordinationen af EU's og dets medlemsstats holdninger forud for møderne i WADA	45
2015/C 417/09	Rådets konklusioner om fremme af motoriske færdigheder, fysiske aktiviteter og idrætsaktiviteter for børn .....	46

## I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

## BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

## RÅDET

**Resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om en EU-arbejdsplan for ungdom for 2016-2018**

(2015/C 417/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER

**I. INDLEDNING**

1. ANERKENDER, at krisen siden vedtagelsen af resolutionen om nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet 2010-2018 og vedtagelsen af EU-arbejdsplanen for ungdom for 2014-2015 fortsat har haft en stor og uforholdsmæssig indvirkning på unge i Europa og deres overgang til voksenlivet;
2. ANERKENDER, at der er behov for styrket tværsektorielt samarbejde på ungdomsområdet på EU-plan for at håndtere disse udfordringer på tilfredsstillende vis;
3. NOTERER SIG Europa-Kommissionens hensigt om at prioritere bekæmpelse af radikalisering, marginalisering af unge og fremme af inklusion af unge i sociale, kulturelle og samfundsmæssige aktiviteter under strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (»ET 2020«), de nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet (2010-2018), EU-arbejdsplanen for sport (2014-2017) og arbejdsplanen på kulturområdet (2015-2018) <sup>(1)</sup>;
4. NOTERER SIG Rådets og Kommissionens fælles EU-ungdomsrapport 2015 <sup>(2)</sup>, navnlig afsnit 5, »Vejen frem for EU's samarbejde på ungdomsområdet«;

ER derfor ENIGE OM at fastlægge en 36-måneders EU-arbejdsplan for ungdom for så vidt angår medlemsstaternes og Kommissionens indsats for perioden 1. januar 2016 til 31. december 2018 for at støtte gennemførelsen af de nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet (2010-2018);

**II. PRINCIPPER**

5. FINDER, at arbejdsplanen bør bygge på nedenstående vejledende principper og samtidig overholde nærhedsprincippet. Den bør:
  - bygge på resultaterne fra den tidligere EU-arbejdsplan for ungdom (2014-2015)
  - tilføre arbejdet på ungdomsområdet på EU-plan fremdrift og give det en fremtrædende stilling, alt efter omstændighederne
  - gennem tværsektorielt samarbejde sikre, at der på de øvrige EU-politikområder er kendskab til de specifikke problemer, som unge står over for
  - bidrage til de overordnede prioriteringer i EU's sikkerhedsmæssige, økonomiske og social- og arbejdsmarkeds-politiske dagsordener
  - arbejde hen imod en viden- og evidensbaseret ungdomspolitik

<sup>(1)</sup> KOM(2015) 185 endelig.

<sup>(2)</sup> Dok. 13635/15.

- forblive et fleksibelt instrument, der i tide kan føre til passende reaktioner på et politisk miljø under forandring
  - fremme en koordineret samarbejdstilgang mellem medlemsstaterne og Kommissionen, som sætter dem i stand til at skabe merværdi i forbindelse med de prioriterede emner, der er angivet i punkt 6 (se nedenfor)
  - bygge på synergier med Erasmus+-programmet, blandt andet ved at bidrage til fastsættelsen af ungdomsspecifikke prioriteter for det årlige arbejdsprogram for Erasmus+-programmet
  - inddrage unge under brug af høringsprocedurer for at sikre, at arbejdsplanen tager fat om de spørgsmål, der er relevante for dem;
6. ER ENIGE I, at medlemsstaterne og Kommissionen i deres samarbejde på EU-plan i lyset af den nuværende udvikling bør give følgende emner høj prioritet i den periode, som den nuværende arbejdsplan dækker indtil udgangen af 2018:

Ungdomsarbejdet og det tværsektorielle samarbejde styrkes med følgende formål i overensstemmelse med prioriteter fastlagt i den fælles EU-ungdomsrapport 2015:

- A. Øget social inklusion af alle unge under hensyn til de grundlæggende europæiske værdier
  - B. Mere deltagelse fra alle unge i det demokratiske liv og samfundslivet i Europa
  - C. Nemmere overgang fra ungdomsliv til voksenliv, navnlig i forbindelse med integrationen på arbejdsmarkedet
  - D. Støtte til unges sundhed og trivsel, herunder mentale sundhed
  - E. Bidrag til at tackle den digitale tidsalders udfordringer og muligheder for så vidt angår ungdomspolitik, ungdomsarbejde og unge
  - F. Bidrag til at reagere på de muligheder og udfordringer, som det stigende antal unge migranter og flygtninge i Den Europæiske Union skaber;
7. ER ENIGE OM, at mens medlemsstaternes og Kommissionens indsats, jf. bilag I, skal rettes mod alle unge, skal der lægges særlig vægt på følgende grupper:
- unge, som er i fare for marginalisering
  - unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET)
  - unge med indvandrerbaggrund, herunder nyankomne immigranter og unge flygtninge.
8. ER ENIGE OM, at arbejdsplanen kan revideres af Rådet i lyset af de opnåede resultater og den politiske udvikling på EU-plan;
9. ER ENIGE OM en liste over specifikke tiltag i overensstemmelse med disse prioriterede emner og en tidsplan for deres gennemførelse, jf. bilag I;

### III. ARBEJDSMETODER OG STRUKTURER

#### 10. ANERKENDER,

at der er et behov for styrket mainstreaming af ungdomspolitikken og det resultatorienterede tværsektorielle samarbejde i Rådet for så vidt muligt at sikre, at der i forbindelse med politikudformning på alle relevante områder tages hensyn til unges forventninger, vilkår og behov;

#### 11. ER ENIGE OM:

- Følgende arbejdsmetoder skal, hvor det er relevant, støtte gennemførelsen af denne arbejdsplan: den åbne koordinationsmetode som fastlagt i de nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet og navnlig viden- og evidensbaseret politikudformning, ekspertgrupper, peerlæringsaktiviteter, peerevaluering, undersøgelser, konferencer, seminarer, formidling af resultater, det uformelle forum med ungdomsrepræsentanter, møder med generaldirektørerne for ungdomsspørgsmål og den strukturerede dialog med unge.

- I forbindelse med alle metoderne, herunder ekspertgrupperne, skal arbejdet koncentreres om de prioriterede emner, der er anført i afsnit II, punkt 6, og om de tiltag og måldatoer, der er anført i bilag I. Tiltagene i bilag I kan revideres af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, i lyset af de opnåede resultater og den politiske udvikling på EU-plan.
- Principperne om medlemskab af og arbejdsmåden for ekspertgrupperne er anført i bilag II.
- Med hensyn til unges ret til at deltage i udvikling, gennemførelse og vurdering af politikker, der berører dem, vil høringsprocedurerne give unge mulighed for at deltage i fælles refleksion over de prioriterede emner i denne arbejdsplan.
- På de uformelle møder mellem generaldirektørerne for ungdomsspørgsmål skal de strategiske spørgsmål, der opstår i forbindelse med denne arbejdsplan, og de mere generelle spørgsmål vedrørende EU's ungdomspolitik, behandles.
- I første halvår af 2018 vil gennemførelsen af denne arbejdsplan blive evalueret af Rådet og Kommissionen på grundlag af en fælles vurdering af dens gennemførelse, som skal foretages i forbindelse med EU-ungdomsrapporten;

#### 12. OPFORDRER I LYSET AF OVENSTÅENDE

medlemsstaterne og Kommissionen til at nedsætte ekspertgrupper om følgende emner for den nuværende arbejdsplans varighed:

- Fastsættelse af det specifikke bidrag, som ungdomsarbejde og ikkeformel og uformel læring yder, til
  - a) fremme af aktivt medborgerskab og unges deltagelse i mangfoldige og tolerante samfund samt forebyggelse af marginalisering og radikaliserings, der potentielt kan føre til voldelig adfærd
  - b) reaktion på de muligheder og udfordringer, som det stigende antal unge migranter og flygtninge i Den Europæiske Union skaber;
- Tackling af digitaliseringens risici, muligheder og betydning for unge, ungdomsarbejde og ungdomspolitik;

#### IV. TILTAG

##### 13. OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL UNDER BEHØRIG HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET

- at samarbejde med støtte fra Kommissionen og bruge de arbejdsmetoder, der er nærmere angivet i denne resolution
- at fortsætte med at fremme aktiv inddragelse af ungdomsministerier i udformningen af national politik knyttet til Europa 2020-strategien og det europæiske semester og følge op på Rådets konklusioner om maksimal udnyttelse af ungdomspolitikens potentiale i håndteringen af målene for Europa 2020-strategien
- at tage behørigt hensyn til de nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet 2010-2018 og til denne arbejdsplan, når de udvikler politik på nationalt og regionalt plan, hvis det er relevant
- at informere relevante myndigheder, unge og ungdomsorganisationer om de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af EU-arbejdsplanen for ungdom, for at sikre, at aktiviteterne er relevante og synlige;

##### 14. OPFORDRER RÅDETS FORMANDSKABER TIL:

- på baggrund af resultaterne fra midtvejsevalueringen af EU-ungdomsstrategien at overveje en passende opfølgning
- i forbindelse med formandskabstrioen at tage hensyn til EU-arbejdsplanens prioriterede emner ved udarbejdelsen af deres program
- at orientere Rådets Ungdomsgruppe om det arbejde, som andre forberedende organer i Rådet har udført, og som har direkte eller indirekte indvirkning på unge eller ungdomspolitik
- i forbindelse med formandskabstrioen at tage hensyn til udestående elementer af den tidligere arbejdsplan (2014-2015)
- at overveje at foreslå en ny arbejdsplan ved udgangen af de 36 måneder, som den nuværende resolution dækker, på grundlag af vurderingen og evalueringen i punkt 11

- at give medlemsstater og interesserede parter på ungdomsområdet mulighed for at drøfte fremtiden for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet efter 2018
- at foreslå generaldirektørerne for ungdomsspørgsmål, at de på deres almindelige uformelle møde drøfter og undersøger de resultater, der er opnået med arbejdsplanen, at de arrangerer ekstraordinære fælles tværsektorielle møder mellem generaldirektørerne, når det er relevant, at de formidler resultaterne til en bredere kreds, og at de bidrager til vurdering af gennemførelsen af EU-arbejdsplanen for ungdom;

15. OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

- at støtte kapacitetsopbygning for ungdomsarbejdere og i ungdomsarbejdet gennem gennemførelsen af *Erasmus+-programmet* som et af de centrale elementer i udviklingen af godt ungdomsarbejde i Europa
- at støtte og samarbejde med medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af denne arbejdsplan, navnlig de tiltag, der er angivet i bilaget
- at informere medlemsstaterne om igangværende eller planlagte initiativer og undersøgelser inden for EU's ungdomspolitik og på andre relevante politikområder, som har indvirkning på de unge, og om udviklingen med hensyn hertil i Kommissionen
- på regelmæssig basis at høre og informere interesserede parter på europæisk plan, herunder civilsamfundet og ungdomsrepræsentanter, om fremskridtene med arbejdsplanen for at sikre, at aktiviteterne er relevante og synlige
- at opmuntre til bedre opsøgende arbejde og synergi inden for EU-programmerne samt samarbejde med andre internationale organisationer som f.eks. Europarådet;

16. OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER OG I FULD OVERENSSTEMMELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET:

- at fortsætte det tætte samarbejde på ekspertniveau i overensstemmelse med bilag I og II til denne resolution
  - at tage hensyn til prioriteterne i denne arbejdsplan i forberedelserne til det årlige arbejdsprogram for Erasmus+ på ungdomsområdet, blandt andet vedrørende de generelle mål for det årlige arbejdsprogram for Erasmus+, partnerskabsaftalen med Europarådet og »Youth Wiki«
  - at opfordre andre sektorer til at tage hensyn til ungdomsdimensionen i forbindelse med udformning, gennemførelse og evaluering af politikker og tiltag på andre politikområder, idet det navnlig sikres, at ungdomsdimensionen medtages på et tidligt tidspunkt og effektivt i politikudviklingsprocessen
  - at fremme bedre anerkendelse af ungdomspolitikens bidrag til de overordnede mål i de europæiske politikker vedrørende unge under hensyntagen til de positive virkninger på aktivt medborgerskab, beskæftigelse, social inklusion, kultur og innovation, uddannelse samt sundhed og trivsel.
-

## BILAG I

## Tiltag, instrumenter og frister på grundlag af de prioriterede emner

## Tiltag på grundlag af de prioriterede emner

Arbejdsmetode/Instrument	Output og måldato	Ref.:
<i>Prioritet A:</i>		
<b>Øget social inklusion af alle unge under hensyn til de grundlæggende europæiske værdier</b>		
<b>Rådet og forberedende organer</b> Ungdomssektorens rolle i forbindelse med forebyggelse af voldelig radikaliserings	<b>Første halvår 2016</b> (evt.) Drøftelse i Rådet	<b>A1</b>
<b>Viden og evidensbaseret politikudformning</b> Kommissionens undersøgelse af kvalitetssystemer og rammer inden for ungdomsarbejde i Den Europæiske Union	<b>Andet halvår 2016:</b> Håndbog for gennemførelsen	<b>A2</b>
<b>Struktureret dialog/Rådet og forberedende organer</b> Unge fundamentale livsfærdigheder og kompetencer i et forskelligartet, sammenkoblet og inklusivt Europa til aktiv deltagelse i samfund og arbejdsliv.	<b>Første halvår 2017</b> (evt.) Rådets resolution	<b>A3</b>
<i>Prioritet B:</i>		
<b>Mere deltagelse fra alle unge i det demokratiske liv og samfundslivet i Europa</b>		
<b>Ekspertgruppe</b> Fastsættelse af det specifikke bidrag, som ungdomsarbejde og ikkeformel og uformel læring yder til fremme af aktivt medborgerskab og unges deltagelse i mangfoldige og tolerante samfund og forebyggelse af marginalisering, radikaliserings, der potentielt fører til voldelig adfærd.	<b>Første halvår 2017</b> — Rapport — (evt.) Rådets konklusioner	<b>B1</b>
<b>Viden og evidensbaseret politikudformning</b> Kommissionens undersøgelse af virkningen af tværnationalt frivilligt arbejde gennem den europæiske volontørtjeneste	<b>Første halvår 2017:</b> — Rapport — (evt.) Rådets konklusioner på grundlag af undersøgelsen	<b>B2</b>
<b>Seminar for politiske beslutningstagere på området unge og sport</b> Demokrati, unge og sport — tværsektorielle tilgange for unges aktive deltagelse og engagement i samfundslivet og demokratiet gennem sport.	<b>Andet halvår 2017</b> Rapport fra seminaret om bedste praksis og henstillinger om, hvordan tværsektorielle tilgange mellem unge og sport kan fremme demokratiske værdier og samfundsengagement blandt unge.	<b>B3</b>

Arbejdsmetode/Instrument	Output og måldato	Ref.:
<i>Prioritet C:</i>		
<b>Nemmere overgang fra ungdomsliv til voksenliv, navnlig i forbindelse med integrationen på arbejdsmarkedet</b>		
<b>Peerlæring blandt medlemsstater og Kommissionen/generaldirektører</b> Ungdomsarbejde som et anerkendt redskab med merværdi for tværsektorielt samarbejde til støtte for unges overgang til voksenliv og arbejdslivet.	<b>Andet halvår af 2017</b> Rapport om bedste praksis og henstillinger vedrørende ungdomsarbejde som et anerkendt redskab med merværdi for tværsektorielt samarbejde til støtte for unges overgang til voksenliv og arbejdslivet.	<b>C1</b>
<b>Viden og evidensbaseret politikudformning</b> Kommissionens undersøgelse af ungdomsarbejde og unges iværksættervirksomhed	<b>Andet halvår 2017</b> — Rapport — (evt.) Rådets konklusioner på grundlag af undersøgelsen	<b>C2</b>
<i>Prioritet D:</i>		
<b>Støtte til unges sundhed og trivsel, herunder mentale sundhed</b>		
<b>Rådet og forberedende organer</b> Tværsektorielt samarbejde om deltagelse for at fremme unges sundhed og trivsel i overgangen til voksenlivet, navnlig for unge med mentale sundhedsproblemer <sup>(1)</sup> , ofte i forbindelse med deres overgang til voksenlivet. Fokus på deres mulige bidrag til samfundet i stedet for på deres problemer.	a) <b>Første halvår 2016</b> (evt.) Rådets konklusioner  b) <b>Andet halvår 2017</b> Tværsektoriel peerlæring blandt medlemsstaterne	<b>D1</b>  <b>D2</b>
<i>Prioritet E:</i>		
<b>Bidrag til at tackle den digitale tidsalders udfordringer og muligheder for så vidt angår ungdomspolitik, ungdomsarbejde og unge</b>		
<b>Rådet og forberedende organer</b> Nye tilgange i ungdomsarbejdet for at maksimere udviklingen af unges potentiale og talent og deres inddragelse i samfundet.  Nye moderne og tiltalende former for ungdomsarbejde, herunder online ungdomsarbejdspraksis, vil blive fremhævet for at afspejle de nye tendenser i unges liv og maksimering af opsøgende ungdomsarbejde for at inddrage flere unge i aktiviteter.	<b>Andet halvår 2016</b> (evt.) Rådets konklusioner	<b>E1</b>
<b>Peerlæring</b> Ny praksis i ungdomsarbejdet og gøre ungdomsarbejdet mere tiltalende for unge.	<b>Første halvår 2017</b> Rapport om nuværende praksis, der afspejler tendenser og henstillinger om gennemførelsen i daglig ungdomsarbejdspraksis	<b>E2</b>

<sup>(1)</sup> Der omfatter alvorlige og almindelige psykiatriske problemer, psykologiske lidelser og (midlertidig) psykologisk dysfunktion i perioder med voldsomme udfordringer eller kriser i livet.



Arbejdsmetode/Instrument	Output og måldato	Ref.:	
<p><b>Ekspertgruppe</b> Digitaliseringens risici, muligheder og betydning for unge, ungdomsarbejde og ungdomspolitik</p>	<p><b>Andet halvår 2017</b> Rapport fra ekspertgruppen.</p>	<b>E3</b>	
<p><b>Viden og evidensbaseret politikudformning</b> Kommissionens undersøgelse af virkningen af internettet og sociale medier for unges deltagelse og ungdomsarbejde</p>	<p><b>Første halvår 2018</b> Rapport</p>	<b>E4</b>	
<p><b>Rådet og forberedende organer</b> Udvikling af innovative metoder i ungdomsarbejdet, herunder digitale redskaber, for bedre at imødekomme unges behov og forventninger på en mere effektiv, intelligent og relevant måde og fremme tværsektorielt samarbejde.</p>	<p><b>Første halvår 2018</b> (evt.) Rådets konklusioner på grundlag bl.a. af tiltag E3 og E4 ovenfor.</p>	<b>E5</b>	
<p>Prioritet F:</p> <p><b>Bidrag til at reagere på de muligheder og udfordringer, som det stigende antal unge migranter og flygtninge i Den Europæiske Union skaber</b></p>			
<p><b>Ekspertgruppe</b> Definition af de specifikke bidrag fra ungdomsarbejde samt ikkeformel og uformel læring til at reagere på de muligheder og udfordringer, som det stigende antal unge migranter og flygtninge i Den Europæiske Union skaber</p>	<p><b>Andet halvår 2018</b> — Rapport — (evt.) Rådets konklusioner på grundlag af rapporten</p>	<b>F1</b>	
<p><b>Andet</b></p>			
Tema	Instrument/tiltag	Output og måldato	
EU's ungdomsstrategi	<p><b>Peerlæring</b> a. Kommissionens forslag til en fleksibel ramme</p>	<p><b>Første halvår 2016</b> Formalisering af fleksibel ramme for peerlæringsaktiviteter</p>	<b>O1</b>
	<p><b>Viden og evidensbaseret politikudformning</b> b. Midtvejsevaluering af EU's ungdomsstrategi og henstilling om unge volontørers mobilitet i Den Europæiske Union</p>	<p><b>Andet halvår 2016</b> (evt.) Rådets konklusioner på grundlag af evalueringen, herunder evaluering af Rådets henstilling om unge volontørers mobilitet i Den Europæiske Union</p>	<b>O2</b>
	<p>c. EU's ungdomsstrategi</p>	<p><b>Første halvår 2018:</b> Fælles EU-ungdomsrapport</p>	<b>O3</b>

Tema	Instrument/tiltag	Output og måldato	
Erasmus+	<b>Viden og evidensbaseret politikudformning</b> Midtvejsevaluering af Erasmus+ og programmerne forud for Erasmus+	<b>Første halvår 2018:</b> Reaktion på evalueringen i samarbejde med de relevante sektorer (uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom, sport)	<b>O4</b>

## BILAG II

**Principper for medlemskab af og arbejdsmåden for ekspertgrupper, som medlemsstaterne og Kommissionen etablerer som led i EU-arbejdsplanen for ungdom (1. januar 2016-31. december 2018)****Medlemskab:**

- Medlemsstaternes deltagelse i arbejdsgrupperne sker på frivillig basis, og de kan til enhver tid tilslutte sig dem.
- Medlemsstater, der er interesseret i at deltage i gruppernes arbejde, udnævner eksperter som medlemmer af de respektive grupper. Medlemsstaterne sørger for, at disse eksperter har relevant erfaring inden for det pågældende område på nationalt plan. De udnævnte eksperter sikrer effektiv kommunikation med de kompetente nationale myndigheder. Kommissionen koordinerer procedurerne for udnævnelse af eksperter.
- Hver ekspertgruppe kan beslutte at invitere andre deltagere: uafhængige eksperter, repræsentanter for ungdomsorganisationer, ungdomsforskere og andre interessenter samt repræsentanter for tredjelande. Hver ekspertgruppe kan foreslå at tilføje andre deltagere for hele arbejdsperioden, forudsat at deres medlemskab godkendes enstemmigt af ekspertgruppen.

**Mandat**

Ekspertgruppens mandat foreslås af Kommissionen i overensstemmelse med punkt 12 i arbejdsplanen og tilpasses i lyset af de bemærkninger, som Rådets Ungdomsgruppe fremsætter.

**Arbejdsprocedurer**

- Ekspertgrupperne koncentrerer sig om at levere et lille antal konkrete og brugbare resultater vedrørende det ønskede emne.
- Med henblik på gennemførelse af denne arbejdsplan er det de enkelte ekspertgruppers ansvar at udnævne en eller flere formænd på det første ekspertgruppemøde efter vedtagelsen af arbejdsplanen. Formændene vælges på en åben og gennemsigtig måde, som koordineres af Kommissionen, der fungerer som ekspertgruppernes sekretariat. Hver ekspertgruppe udarbejder et arbejdsskema i henhold til denne arbejdsplan.
- Kommissionen yder ekspertise samt logistisk støtte til gruppernes arbejde. Den bistår så vidt muligt grupperne på anden relevant vis (herunder med undersøgelser vedrørende deres arbejdsområde).

**Rapportering og information**

Formændene for ekspertgrupperne aflægger rapport til Ungdomsgruppen om, hvordan arbejdet skrider frem, og om de opnåede resultater. Såfremt det er relevant, rådgiver Rådets Ungdomsgruppe ekspertgrupperne yderligere, så man opnår det ønskede resultat og overholder den ønskede tidsplan. Generaldirektørerne holdes orienteret om de opnåede resultater.

Alle gruppernes mødedagsordener og mødereferater gøres tilgængelige for samtlige medlemsstater uanset omfanget af deres deltagelse på et givet område. Gruppernes resultater offentliggøres.

---

**Rådets resolution om fremme af unges politiske deltagelse i det demokratiske liv i Europa**

(2015/C 417/02)

RÅDET OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER, FORSAMLET I RÅDET,

SOM MINDER OM DEN POLITISKE BAGGRUND FOR DETTE SPØRGSMÅL, NAVNLIG:

1. Rådets resolution om nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet (2010-2018) <sup>(1)</sup>, som udpeger deltagelse som et af indsatsområderne og formålet hermed, nemlig at støtte unges deltagelse i det repræsentative demokrati og civilsamfundet på alle niveauer og i samfundet som helhed, og som definerer det generelle initiativ om at tilskynde til og støtte unges og ungdomsorganisationers involvering og deltagelse i beslutningstagning, gennemførelse og opfølgning ved hjælp af en løbende, struktureret dialog med de unge og ungdomsorganisationerne.
2. Resolutionen vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet den 20. maj 2014, om en EU-arbejdsplan for ungdom for 2014-2015 <sup>(2)</sup>.
3. De fælles anbefalinger i den fjerde arbejdsproces om struktureret dialog, der udarbejdes på EU's ungdomskonference, som afholdes af det luxembourgske formandskab den 21.-24. september 2015 <sup>(3)</sup>.

UNDERSTREGER FØLGENDE:

4. Demokrati, pluralisme og aktivt medborgerskab er grundlæggende værdier i Den Europæiske Union. De omfatter værdierne ytringsfrihed og tolerance <sup>(4)</sup> og sigter mod inklusion af alle europæiske borgere. Demokrati må ikke tages for givet og skal konstant beskyttes og fremmes.
5. Unge i Europa udtrykker overordnet set støtte til og tro på det demokratiske system og dets repræsentative organer, men stiller sig kritisk over for den måde, hvorpå systemet styres i praksis, og de resultater, der produceres <sup>(5)</sup>.
6. De har ofte i stigende grad svært ved at identificere sig med traditionelle kanaler for politisk deltagelse, f.eks. politiske partier og fagforeninger, men deltager i alternative former, der i højere grad giver mulighed for individuelle valg, såsom kampagner, underskriftindsamlings, demonstrationer og spontane begivenheder, der har til formål at forfægte en specifik sag og en konkret ændring i deres liv <sup>(6)</sup>.
7. Informations- og kommunikationsteknologi, navnlig sociale medier og mobil anvendelse heraf, indebærer nye muligheder for inddragelse i og oplysning om politiske processer, fremskynder udbredelsen af oplysninger og øger tempoet i udviklingen af alternative deltagelsesformer.

ANERKENDER MED HENSYN TIL PROCESSEN MED STRUKTURERET DIALOG FØLGENDE:

8. Den strukturerede dialog er et instrument inden for rammerne af det europæiske samarbejde på ungdomsområdet til inddragelse af unge i udviklingen af EU-politikker. Resultatet af den fjerde 18-månedersarbejdsproces om den overordnede tematiske prioritet vedrørende styrkelse af unges indflydelse, der omhandler »adgang til rettigheder og betydningen af unges deltagelse i politik« <sup>(7)</sup>, bygger på de resultater, der er opnået ved høringer med unge før og under det italienske, lettiske og luxembourgske formandskab samt på EU's ungdomskonference i oktober 2014 i Rom, marts 2015 i Riga og september 2015 i Luxembourg <sup>(8)</sup>.
9. Resultaterne af dialogen mellem unge og politiske repræsentanter udgør et vigtigt input til denne resolution, herunder perspektiver fra unge, ungdomsarbejdere og andre eksperter på ungdomsområdet, og fremmer udviklingen af evidensbaserede og effektive EU-politikker.

<sup>(1)</sup> EUT C 311 af 19.12.2009, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT C 183 af 14.6.2014, s. 5.

<sup>(3)</sup> 12651/15.

<sup>(4)</sup> »Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal. Dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd.«  
Artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union.

<sup>(5)</sup> Youth participation in democratic life — Final Report, London School of Economics, EACEA 2010/03, februar 2013.

<sup>(6)</sup> Political participation and EU Citizenship: Perceptions and behaviours of young people, EACEA, Europa-Kommissionen, 2013.

<sup>(7)</sup> EUT C 183 af 14.6.2014, s. 1.

<sup>(8)</sup> Dok. 14429/14, 8095/15 og 12651/15.

MENER FØLGENDE:

10. Den Europæiske Union er afhængig af unge, der tilslutter sig de demokratiske principper og europæiske værdier.
11. Europæisk politik og politik generelt bør være lydhør over for unges behov og forventninger. Derfor skal politiske spørgsmål være gennemsigtige og formidles til alle borgere, herunder unge. Det er nødvendigt, at unge forstår de spørgsmål, der står på spil, for at skabe interesse og fremme det politiske engagement. Beslutningstagere fra forskellige politiske områder og niveauer bør skabe muligheder for, at unge kan deltage i meningsfulde beslutningsprocesser, og disse muligheder skal have en indvirkning.
12. Konceptet politisk deltagelse omfatter først og fremmest repræsentation af unge i det repræsentative demokratiske strukturer, dvs. at de unge deltager i valg som vælgere, stiller op til valg som kandidater og deltager i politiske partier. Politisk deltagelse kan også ske gennem medlemskab af (ungdoms-)organisationer, der varetager unges interesser, politiske personlige debatter eller onlinedebatter samt andre former for meningsdannelse og kulturelle udtryksformer. Politisk deltagelse kan også finde sted som led i uddannelsesaktiviteter og -tiltag vedrørende medborgerskab og menneskerettigheder med henblik på at skabe positive ændringer i samfundet.
13. Gennem deltagelse i politiske processer kan unge forbedre deres forståelse af meningsdannende processer og af de forskellige interesser, der er på spil. På det personlige plan udvikler de sociale kompetencer, ansvar, selvtillid, initiativ, kritisk holdning samt kommunikations- og forhandlingskompetencer, evne til at indgå kompromis, empati og respekt for andres holdninger.
14. Effektive og reelle processer for unges politiske deltagelse er bl.a. kendetegnet ved:
  - spørgsmålets relevans for og reelle indvirkning på unges liv
  - deltagelse i det daglige liv i forskellige sammenhænge, såsom familie, samfund, skole, arbejdsplads, ungdomsarbejde og lokalsamfund, og erfaring med en sådan deltagelse (politisk socialisering)
  - forståelig feedback og opfølgning fra beslutningstagere
  - inklusivitet og lige adgang for alle unge uanset køn, etnisk, kulturel, uddannelsesmæssig og social baggrund, seksuel orientering, alder og særlige behov.
15. Ungdomspolitik, ungdomsarbejde og ungdomsorganisationer spiller en vigtig rolle i denne henseende, idet de fremmer aktivt medborgerskab, muligheder for politisk deltagelse og forebyggelse af marginalisering og voldelig radikalisering, særlig i lokalområder, hvor frit tilgængeligt ungdomsarbejde og opsøgende ungdomsarbejde er rettet mod unge.
16. Fysisk og psykisk trivsel og sikring af de basale behov, herunder aspekter vedrørende uddannelse, sundhed, beskæftigelse, økonomisk sikkerhed og social integration, er nødvendig for en omfattende og effektiv deltagelse blandt unge.

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL FØLGENDE INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER OG I FULD OVERENSSTEMMELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET:

17. Fastlæggelse, gennemførelse eller videreudvikling af nationale, regionale og/eller lokale strategier, programmer, strukturer eller andre relevante mekanismer for at styrke den politiske deltagelse blandt alle unge, særligt unge med færre muligheder. Disse mekanismer bør være videns- og evidensbaserede, bygge på tværsektorielt samarbejde og omfatte alle relevante interessenter. Udformningen af effektive deltagelsesstrategier bør omfatte inddragelse af målgruppen i henholdsvis planlægnings-, gennemførelses-, overvågnings- og evalueringsfasen. Strategierne kan omfatte følgende prioriteter:

#### **Formel uddannelse og ikkeformel læring**

18. Fremme af og støtte til tværsektorielt samarbejde og partnerskaber mellem udbydere af formel uddannelse, ungdomsorganisationer og udbydere af ungdomsarbejde for at udvikle integrerede tilgange til undervisningsprogrammer om medborgerkundskab og samtidig inddrage unge, lærere, ungdomsarbejdere, forældre og andre relevante aktører.
19. Styrkelse af bæredygtige strukturer for deltagelse i formel uddannelse og ikkeformelle læringsmiljøer for at fremme udviklingen af sociale kompetencer og færdigheder vedrørende demokratiske værdier og menneskerettigheder, f.eks. ytringsfrihed og respekt for mangfoldighed, gennem den daglige efterlevelse af demokratiske principper.
20. Fremme af oprettelse og udvikling af organisationer og/eller strukturer på nationalt, regionalt og lokalt plan, som repræsenterer studerendes interesser i forhold til formelle uddannelsesinstitutioner.

21. Fremme af udviklingen af programmer om mediekendskab, der fremmer evnen til kritisk at analysere oplysninger i det aktuelle videnssamfund, samt programmer om IKT-kendskab, der sigter mod at udvikle teknologiske brugerfærdigheder, som gør det muligt at få adgang til, forvalte, vurdere og skabe nyttige oplysninger på internettet.

### **Muligheder for deltagelse på lokalt og regionalt plan**

22. Muliggørelse og fremme af udviklingen af deltagelsesprocesser, såsom ungdomsråd, i tæt samarbejde med lokale og regionale offentlige myndigheder for at give unge mulighed for at få indflydelse på lokale og regionale beslutningsprocesser.
23. Udvikling og tilvejebringelse af oplysninger og uddannelsesmuligheder for beslutningstagere om hensigtsmæssige kommunikations- og deltagelsesformer samt redskaber, der er tilpasset unge, for at fremme åbenhed og lydhørhed over for unge.
24. Overvejelse af, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at sænke valgetsalderen til valg af lokale og regionale offentlige myndigheder til 16 år for så vidt angår nationale forhold og nationale retlige rammer.

### **Alternative deltagelsesformer og e-deltagelse**

25. Anerkendelse af og støtte til unge, ungdomsarbejde og ungdomsorganisationer i forbindelse med udvikling af forskellige former for politisk deltagelse, herunder underskriftsindsamlinger, demonstrationer og kampagner samt brug af kultur, kunst og sport, da disse redskaber giver mulighed for en mangfoldig meningstilkendegivelse og en forskelligartet adgang til politisk deltagelse, navnlig når det handler om unge med færre muligheder.
26. Udvikling af digitale redskaber med henblik på unges politiske deltagelse kombineret med personlige elementer og udvikling af tilstrækkelig uddannelse for lærere, ungdomsarbejdere, undervisere og formidlere, der arbejder med forskellige målgrupper inden for formel uddannelse og ikkeformelle læringsmiljøer, for at nå ud til unge på alle planer; anerkendelse og inddragelse af eksisterende kanaler for ungdomsinformation og udbydere heraf på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan.
27. Inddragelse af ungdomsområdet i gennemførelsen af strategien for det digitale indre marked i Europa, idet der behandles emner såsom digitale kompetencer og digital ekspertise, sikrere onlineanvendelse og bekæmpelse af ulovligt indhold, f.eks. racisme, fremmedhad og opfordringer til vold.

### **Dialog med politiske beslutningstagere**

28. Støtte, hvor det er relevant, til informations- og kommunikationsprocesser og -redskaber, som gør det muligt for unge at forstå og tilegne sig offentlige politikker, idet aspekter, der er relevante for unge, fremhæves, og forskellige medieredskaber og IKT anvendes effektivt.
29. Udforskning og udvidelse af muligheder for dialog på lokalt, regionalt og nationalt plan mellem unge og beslutningstagere fra alle politikområder, der berører unge.
30. Opfordring af unge til at deltage i valg og i de formelle strukturer i repræsentative demokratier, såsom politiske partier, således at politiske partier har større interesse i at udarbejde politiske forslag, der svarer til unges behov.
31. Støtte til oplysningskampagner og -begivenheder for unge i forbindelse med lokale, regionale, nationale og europæiske valg gennem anvendelse af interaktive online- og streamingredskaber samt specifikke outreachprogrammer, der er rettet mod unge med færre muligheder.
32. Udvikling af en beslutningstagningskultur på alle forvaltningsniveauer, som støtter bottom-up-deltagelsesprocesser ledet af unge, og som er lydhør over for uformelle ungdomsinitiativer.
33. Fremme og sikring af, at EU-programmer støtter unge, f.eks. gennem støtte fra Erasmus+:
  - formidling af ungdomsvenlig information om aktuel politisk udvikling, der berører unge på lokalt, regionalt og nationalt plan
  - udarbejdelse af oplysningskampagner rettet mod unge under nationale og europæiske valg

- oprettelse og udvikling af støtteplatforme til fordel for unge samt ungdomsorganisationer, der repræsenterer og driver lobbyvirksomhed for unges interesser
- inddragelse af udbydere af operationelle oplysninger, såsom nationale strukturer for ungdomsinformation og europæiske platforme som ERYICA, EYCA, Eurodesk og Den Europæiske Ungdomsportal
- de tværnationalt ungdomsinitiativer og den strukturerede dialog.

### **Ungdomsarbejde og ungdomsorganisationer**

34. Støtte til og videreudvikling af skræddersyede ungdomsarbejdsinitiativer, der fokuserer på undervisning i medborgerskab, menneskerettigheder samt tværkulturel og tværreligiøs undervisning, ved hjælp af ikkeformel læring og peer-to-peer-metoder for at fremme unges integration i samfundet og modvirke ekstremistiske tendenser, voldelig radikaliserings og hadefulde tale; udnyttelse af god praksis fra eksisterende samarbejdsnetværk inden for ungdomspolitik såsom Det Europæiske Videncenter for Ungdomspolitik (EKC) og Centret for Ungdomsdeltagelse, SALTO.
35. Styrkelse af kapaciteten hos udbydere af ungdomsinformation for at muliggøre udbredelse af information om muligheder for politisk deltagelse, særlig for unge, der ikke tilhører organiserede ungdomsbevægelser eller ungdomsorganisationer.

#### OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL FØLGENDE:

36. Tilgængeliggørelse af oplysninger om god praksis og succeshistorier fra projekter i medlemsstaterne inden for rammerne af programmet Erasmus+ om initiativer, der sigter mod unges politiske deltagelse; hensyntagen til andre forskningsundersøgelser og -initiativer på dette område og udbredelse af resultaterne heraf.
37. Udarbejdelse af en sammenfattende rapport om tilgængelige forskningsundersøgelser, herunder forskningsundersøgelserne fra Pool of European Youth Researchers, om e-deltagelse og de forskellige digitale medier og onlineredskaber samt en analyse af, hvordan unge anvender disse redskaber, for at få et overblik over eksisterende og effektive metodologier.
38. Indkredsning af det specifikke bidrag fra ungdomsarbejde samt ikkeformel og uformel læring til fremme af aktivt medborgerskab og unges deltagelse i mangfoldige og tolerante samfund samt forebyggelse af marginalisering og radikaliserings, der kan føre til voldelig adfærd.
39. Offentliggørelse via lettilgængelige onlineredskaber af information skræddersyet til unge, som præciserer og/eller forklarer udviklingen på tværs af forskellige EU-politikker og EU-afgørelser, der i særlig grad berører unge, for at gøre disse gennemsigtige og forståelige.

## BILAG I

**POLITISK BAGGRUND**

1. Artikel 165 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som fastsætter, at et af målene for Unionens indsats er »at fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa«.
  2. FN's konvention om barnets rettigheder, som beskriver børns og unges ret til frit at udtrykke deres synspunkter i alle forhold, der vedrører dem.
  3. Kommissionens meddelelse af 28. april 2015 om den europæiske dagsorden om sikkerhed, hvori det anføres, at unges deltagelse spiller en vigtig rolle med hensyn til at forebygge voldelig radikaliserings ved at fremme fælles europæiske værdier, forbedre den sociale inklusion og øge den gensidige forståelse og tolerance.
  4. Pariserklæringen af 17. marts 2015 fra Den Europæiske Unions uddannelsesministre om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse.
  5. Resolutionen af 20. maj 2014 vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om oversigten over den strukturerede dialog, herunder unges sociale inklusion, hvori det anføres, at den overordnede prioritet for den 18-månederscyklus, der løber fra den 1. juli 2014 til den 31. december 2015, er styrkelse af unges indflydelse og omhandler adgang til rettigheder og betydningen af unges deltagelse i politik.
  6. Erklæring fra det andet europæiske konvent om ungdomsarbejde (27.-30. april 2015 i Bruxelles), hvori det anføres, at deltagelse er et af de primære principper i ungdomsarbejde, idet konventet er overbevist om, at udviklingen af ungdomsarbejde kun kan videreføres, når unge fra starten er aktivt involveret på alle planer — på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan.
-



## BILAG II

**PRIORITET FOR DEN EUROPÆISKE STRUKTUREREDE DIALOG PÅ UNGDOMSOMRÅDET FOR PERIODEN  
1. JANUAR 2016 – 30. JUNI 2017**

På ungdomsområdet findes der en veletableret praksis for formandskabssamarbejde inden for rammerne af den strukturerede dialog mellem de offentlige myndigheder og unge. Den overordnede tematiske prioritet for det europæiske samarbejde om den strukturerede dialog på ungdomsområdet for perioden 1. januar 2016 30. juni 2017 bliver *Alle unges mulighed for at deltage i et mangfoldigt, sammenhængende og rummeligt Europa — Klar til livet, klar til samfundet*. Dette tema afspejler EU-ungdomsrapporten og tager hensyn til feedback fra den indledende høringsfase, som den kommende formandskabstrio har varetaget. Temaet vil være den røde tråd, der vil sikre kontinuitet og sammenhæng i de tre formandskabers arbejde, i overensstemmelse med EU-arbejdsplanen for ungdom for 2016-2018.

---

## BILAG III

**PRINCIPPER FOR DEN EUROPÆISKE STRUKTUREREDE DIALOG PÅ UNGDOMSOMRÅDET FOR PERIODEN 1. JANUAR 2016 – 30. JUNI 2017**

1. Den forenklede 18-månedersarkitektur inden for rammerne af formandskabstriens samarbejde om struktureret dialog bør bibeholdes og videreudvikles for at sikre den overordnede tematiske prioritets kontinuitet og muliggøre bedre tidsplanlægning for de nationale arbejdsgrupper under høringer med unge.
  2. For at forbedre repræsentativiteten og mangfoldigheden blandt unge i processen bør der gøres en yderligere indsats for at nå ud til de forskellige målgrupper, der er berørt af den overordnede prioritet, herunder brugen af onlinehøringer kombineret med personlige møder, metoder, der kombinerer forskellige udtryksformer, og lokale høringer, som inddrager lokale NGO'er, ungdomsorganisationer (der informerer unge), lokale myndigheder og nationale arbejdsgrupper.
  3. For at forbedre kvaliteten af resultaterne af den strukturerede dialog bør ungdomsarbejdere, ungdomsekspertes, akademiske eksperter, professionelle udbydere af ungdomstjenester og relevante ungdomsorganisationer, der er berørt af den overordnede prioritet, deltage i høringerne og, når det er relevant, i EU's ungdomskonferencer.
  4. For at gøre opfølgningen af resultaterne af den strukturerede dialog lettere bør formandskabstriens ved hjælp af en forklarende note og andre kommunikationsmidler oplyse de unge, der har deltaget i høringsprocesserne og på EU's ungdomskonferencer, om, i hvilket omfang Rådet og Kommissionen har taget hensyn til resultatet af den strukturerede dialog i tredje fase af cyklussen.
  5. For sikre, at den strukturerede dialog har en effektiv virkning, bør formandskabstriens i relevant omfang inddrage andre EU-aktører, f.eks. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.
  6. Den overordnede prioritet for den følgende formandskabstriens cyklus (1. juli 2017-31. december 2018) bør fastlægges inden begyndelsen af trioens mandat og forelægges på det rette tidspunkt for unge og de nationale arbejdsgrupper til høring, inden den vedtages.
-

## IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,  
KONTORER OG AGENTURER

## RÅDET

**Fælles rapport 2015 fra Rådet og Kommissionen om gennemførelse af nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet (2010-2018)**

(2015/C 417/03)

Unge sociale og menneskelige kapital er et af Europas største, fremtidige aktiver. Den Europæiske Union og dens medlemsstater er nødt til at investere i det potentiale, som 90 millioner unge europæere repræsenterer i form af færdigheder, kreativitet og mangfoldighed.

Den økonomiske krise har især ramt Europas unge hårdt. Den har udvidet kløften mellem dem, der har mange, og dem, der har få muligheder. Nogle unge er i stigende grad udelukket fra det sociale og samfundsmæssige liv. Endnu værre er det, at nogle er i risiko for afkobling fra samfundet, marginalisering og endda voldelig radikaliserings.

Derfor arbejdede Kommissionen og medlemsstaterne fortsat sammen i perioden 2013-2015 for at forbedre unges beskæftigelsesegnethed, deres integration på arbejdsmarkedet, deres sociale inklusion og deltagelse i samfundet. I lyset af den voksende socioøkonomiske kløft skal den førte politik blive ved at tackle de alvorlige sociale problemer, som mange unge står over for. Vi er nødt til at finde bæredygtige løsninger på arbejdsløshed, styrke den sociale inklusion og forebygge voldelig radikaliserings. Dette kræver et mere systematisk samarbejde på tværs af en lang række politikområder både på EU-plan og i medlemsstaterne, f.eks. inden for beskæftigelse, uddannelse, ikkediskrimination, socialpolitik, ungdomspolitik samt statsborgerskab (herunder unionsborgerskab), men også kultur, idræt og sundhed.

I 2016-2018 bør rammerne for samarbejdet på ungdomsområdet <sup>(1)</sup> sigte mod at styrke flere og flere forskellige unge, især dem der er i fare for udstødelse af samfundet. Målet skal være at hjælpe dem med at finde job af høj kvalitet og deltage i det sociale liv. EU-støtte under programmet Erasmus+ vil supplere det politiske samarbejde om ungdomsarbejde, frivilligt arbejde og deltagelse i det demokratiske liv. Gennem andre instrumenter, såsom Den Europæiske Socialfond (ESF) og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, vil der blive givet støtte til initiativer, der er rettet mod integration af unge på arbejdsmarkedet og udvikling af deres menneskelige kapital.

**1. Indledning**

EU støtter unges beskæftigelse, beskæftigelsesegnethed og sociale inklusion gennem forskellige initiativer, navnlig under dagsordenen for beskæftigelse, vækst og investeringer, Europa 2020-strategien og gennem EU's fonde, såsom Erasmus+, ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet.

EU støtter, koordinerer og supplerer desuden medlemsstaternes initiativer gennem en samarbejdsramme på ungdomsområdet i overensstemmelse med artikel 6 og 165 i TEUF (traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde). Samarbejdsrammen opfordrer EU og medlemsstaterne til at:

— skabe flere og lige muligheder for alle unge inden for uddannelse og på arbejdsmarkedet og

(<sup>1</sup>) Rådets resolution af 27. november 2009 om nye rammer for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet (2010-2018) (EUT C 311 af 19.12.2009, s. 1).

— fremme aktivt medborgerskab, social inklusion og solidaritet for alle unge.

Gennem initiativer, der omfatter indsamling af undersøgelsesresultater, gensidig læring og dialog med unge, støtter samarbejdsrammen handling inden for otte områder: uddannelse, beskæftigelse og iværksætterkultur, sundhed og trivsel, deltagelse i samfundet, frivilligt arbejde, social inklusion, unge og verden samt kreativitet og kultur.

Denne rapport evaluerer de fremskridt, der er sket hen mod samarbejdsrammens mål og prioriteringer i perioden 2013-2015 baseret på en vurdering af unges situation samt de politiske foranstaltninger, der er truffet både på EU-plan og i medlemsstaterne.

## 2. Unge europæere i dag <sup>(2)</sup>

Siden 2013 har krisen til stadighed haft store virkninger for unge. Overgangen fra barn til voksen er blevet mere kompleks og individualiseret, hvilket er en tendens der er steget markant siden 2008. Disse overgange er præget af store ændringer — fra uddannelse til arbejde, fra at være finansielt afhængig til selv at administrere og styre sit budget — samt et behov for selvstændighed, der gør unge sårbare over for skiftende økonomiske, sociale og miljømæssige forhold. Politikker bør støtte unge i denne proces og hjælpe dem med at realisere deres fulde potentiale.

Oplysningerne nedenfor giver et øjebliksbillede af situationen for unge i alderen 15-29 år <sup>(3)</sup>.

### ***Denne generation af unge er bedre uddannet end forrige generationer ...***

Uddannelsesindikatorer viser en positiv udvikling. Selv om der stadig er betydelige forskelle inden for EU, er skolefrafaldet blevet reduceret <sup>(4)</sup>.

Andelen med en videregående uddannelse steg fra 33,8 % i 2010 til 37,9 % i 2014 <sup>(5)</sup>. Selv om der i EU var en stigning i arbejdsløsheden for personer med en videregående uddannelse, er tallet stadig meget lavere end for personer med de laveste uddannelsesniveauer. Men også denne gruppe kan blive konfronteret med underbeskæftigelse og det at være overkvalificeret set i forhold til mulighederne på arbejdsmarkedet.

Mange unge skaber sociale netværk, der kombinerer global konnektivitet med lokal forankring: 82 % benyttede sig af online sociale netværk i 2014. Unge deltager i politik på nye måder, ofte gennem sociale medier, men der er en tendens til, at de stemmer mindre end ældre generationer. Mange er dog stadig aktive medlemmer af deres lokalsamfund; ca. en ud af to var medlem af mindst én organisation i 2014, og en ud af fire udførte frivilligt arbejde. ca. en ud af to var medlem af mindst én organisation i 2014, og en ud af fire udførte frivilligt arbejde <sup>(6)</sup>. Dette differentierede billede af unges engagement udfordrer den nuværende opfattelse af begrebet medborgerskab.

### ***... men krisen har skabt nye kløfter***

Mange unge kæmper for at finde job af høj kvalitet, hvilket i høj grad vanskeliggør deres overgang til uafhængighed. På trods af at de fleste medlemsstater har oplevet et fald i ungdomsarbejdsløsheden, efter at kurven toppede i 2013, udgør den fortsat et alvorligt problem: 8,7 millioner unge europæere kan ikke finde arbejde <sup>(7)</sup> og den andel, der oplever langtidsarbejdsløshed eller ufrivilligt deltidsarbejde er fortsat høj.

I alt er der 13,7 millioner, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse («NEET'er» — Neither in Employment nor Education or Training) <sup>(7)</sup>. Næsten 27 millioner er i fare for at ende i fattigdom eller blive socialt udstødt. Andelen af fattige er højere for unge end for befolkningen som helhed, og ufrivilligt deltidsarbejde eller langvarige perioder med midlertidige stillinger udsætter denne generation for risikoen for langvarig fattigdom <sup>(8)</sup>.

<sup>(2)</sup> Arbejdsdokumentet SWD(2015) 169 om unges situation i EU indeholder nærmere oplysninger samt de datakilder, der ligger til grund for analysen.

<sup>(3)</sup> Medmindre andet er angivet.

<sup>(4)</sup> Eurostat-indikatoren »unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt« er faldet fra 13,9 % i 2010 til 11,1 % i 2014 for aldersgruppen 18-24 (høje procentsatser findes navnlig i Spanien, Italien, Malta, Portugal og Rumænien).

<sup>(5)</sup> Eurostat, befolkning i aldersgruppen 30-34 år med en videregående uddannelse.

<sup>(6)</sup> Flash Eurobarometerundersøgelse 408, 2014.

<sup>(7)</sup> Eurostat, 2014.

<sup>(8)</sup> *Rising inequality: youth and poor fall further behind (Stigende ulighed: unge og fattige falder længere bagud)*, OECD, 2014.

Inaktivitet, fattigdom og udstødelse rammer skævt. De, der begynder livet med færre muligheder, har en tendens til at få færre og færre. Unge, som har indvandrerbaggrund, som har sundhedsproblemer, eller som klarer sig dårligt i skolen, er mere tilbøjelige til ende som NEET'er<sup>(9)</sup>. Arbejdsløsheden blandt indenlandsk fødte unge med indvandrerforældre er næsten 50 % højere end blandt andre unge i EU<sup>(10)</sup>.

Kløften vokser mellem på den ene side de unge, der studerer, og som er sikre på at kunne finde et arbejde og deltage i det sociale, samfundsmæssige og kulturelle liv, og på den anden side dem, som kun har et svagt håb om at leve et meningsfyldt liv, og som er i fare for marginalisering og udstødelse af samfundet.

Kløfterne truer med at underminere den sociale struktur og langsigtede, bæredygtige økonomiske vækst<sup>(11)</sup>. Europas aldrende befolkning gør det endnu mere nødvendigt og presserende at integrere alle unge (under hensyntagen til deres mangfoldighed).

Unge, der befinder sig på den forkerte side af kløften, har svært ved at gøre deres indflydelse gældende i politik. Jo mindre uddannede de er, eller jo mindre de involverer sig i sociale aktiviteter, jo mindre stemmer de eller deltager i frivilligt arbejde eller kulturelle aktiviteter<sup>(12)</sup>. F.eks. har NEET'er mindre tillid til offentlige institutioner og deltager mindre i sociale og samfundsmæssige aktiviteter end deres jævnaldrende.

### **Løsningen findes ikke ved hjælp af en enkelt politik, men alle politikker kan hjælpe**

Alle unge bør have de samme fair og lige muligheder, men det kræver langsigtede investeringer. På hver deres respektive kompetenceområder er EU og medlemsstaterne nødt til at mobilisere alle de politikker, der kan bidrage til at forbedre unges fremtidsudsigter.

For at sikre at de seneste tegn på opsving bliver konverteret til vedvarende og bæredygtig vækst har EU arbejdet for at fremme jobskabelse, vækst og investeringer, herunder bestræbelser på at hjælpe unge med at komme tilbage i arbejde af høj kvalitet. EU og medlemsstaterne kan basere deres indsats på ungdomsgarantien<sup>(13)</sup>, Den Europæiske Socialfond og investeringsplanen for Europa.

Job er afgørende, men er ikke altid tilstrækkeligt til at sikre fuld integration. Uddannelse kan give unge de kvalifikationer, der er brug for på arbejdsmarkedet og hjælpe dem med at overkomme ulighed og fremme opadgående social mobilitet. Den presserende udfordring for uddannelserne i EU er at investere og modernisere hurtigt nok til at udnytte dette potentiale<sup>(14)</sup>. Ungdomspolitik, der opererer uden for klasseværelset, kan også hjælpe unge med at opnå den rette kombination af færdigheder, der kan forberede dem på både livet og arbejdsmarkedet.

Unge bør kunne vokse op i inkluderende og pluralistiske samfund, der er bygget på europæiske demokratiske værdier, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder. For at sikre tolerance, mangfoldighed og gensidig respekt kræver EU's sikkerhedsdagsorden, at vi arbejder for at tackle de grundlæggende årsager til ekstremistisk vold og forebygge radikaliserende, herunder ved at fremme inklusion og deltagelse af unge<sup>(15)</sup>. Terrorangrebene i Paris og København i år har betydet, at disse komplekse udfordringer er endnu mere presserende. I en erklæring, der blev vedtaget i Paris i marts 2015, forpligtede EU's undervisningsministre og Kommissionen sig til at indføre yderligere initiativer, der skal bevare EU's værdier.

### **3. EU's og medlemsstaternes initiativer i 2013-2015<sup>(16)</sup>**

#### **3.1. EU-initiativer: beskæftigelsesegnethed, inklusion og deltagelse**

#### **Initiativer på tværs af EU's politikområder**

Unge beskæftigelse og beskæftigelsesegnethed forblev topprioriteter i hele perioden 2013-2015.

<sup>(9)</sup> »NEET'er«, Eurofound, 2012 og OECD, 2015.

<sup>(10)</sup> *Indicators of immigrant integration — Settling in 2015 (Indikatorer for integration af indvandrere — Bosættelse i 2015)*, fælles undersøgelse fra Kommissionen og OECD.

<sup>(11)</sup> *In it together: why less inequality benefits us all (I samme båd: hvordan mindre ulighed gavner os alle)*, OECD, maj 2015.

<sup>(12)</sup> Flash Eurobarometer-undersøgelse 408, 2014.

<sup>(13)</sup> Rådets henstilling om oprettelsen af en ungdomsgaranti (EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1).

<sup>(14)</sup> Uddannelse 2020, fælles rapport, COM(2015) 408.

<sup>(15)</sup> COM(2015) 185.

<sup>(16)</sup> Der findes flere oplysninger i Kommissionens arbejdsdokument SWD(2015) 168 om resultaterne af den åbne koordinationsmetode på ungdomsområdet: [http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/report\\_en.htm](http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/report_en.htm)

For at forbedre de uddannelsesmæssige resultater arbejdede medlemsstaterne — inden for rammerne af det europæiske semester — på at reducere skolefravald og fremme andelen af unge, der tog en videregående uddannelse for at nå de overordnede mål inden for Europa 2020-strategien. Bestræbelserne blev understøttet af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet samt Erasmus +. Efter Rådets henstilling om validering af ikkeformel og uformel læring er medlemsstaterne siden 2012 begyndt at indføre foranstaltninger, der gør det muligt for unge at få mest muligt ud af det, de lærer uden for det formelle uddannelsessystem.

EU og medlemsstaterne forpligtede sig til at reducere ungdomsarbejdsløsheden ved at lette overgangen fra uddannelse til arbejde. I 2013 blev ungdomsgarantien indført som en strukturel ramme, hvor unge får tilbudt et job, en læreplads, et praktikophold eller videreuddannelse senest fire måneder efter, at de er blevet arbejdsløse eller har forladt det formelle uddannelsessystem. ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet afsatte mindst 12,7 mia. EUR til aktivering og beskæftigelse af unge. Ca. 27 mia. EUR af midlerne fra ESF vil blive brugt på uddannelsesinitiativer fra 2014 til 2020. Unge vil også få indirekte gavn af ca. 11 mia. EUR i ESF-støtte til andre initiativer som f.eks. modernisering af jobcentre og støtte til selvstændig erhvervsvirksomhed. Initiativer der hører under ungdomsbeskæftigelsesinitiativet forventes at fremme samarbejdet mellem de forskellige institutioner og tjenester, så især NEET'erne får hjælp på en integreret måde.

Siden 2013 har den europæiske alliance for lærlingeuddannelser fået støtte fra den private sektor, hvor Rådets henstilling fra 2014 om en kvalitetsramme for praktikophold <sup>(17)</sup> sigter mod at fremme læring af høj kvalitet samt rimelige arbejdsvilkår. Kommissionen forbedrede oplysningerne til unge jobsøgende i Eures-systemet om udveksling af informationer om beskæftigelsestilbud og iværksatte ordningen »Dit første EURES-job« for at hjælpe unge med at finde et job i udlandet.

Hvad angår EU's sikkerhedsdagsorden og Pariserklæringen, har medlemsstaterne øget bestræbelserne på at fremme inklusion og deltagelse i samfundet for alle unge. Gennem initiativer, herunder den europæiske ungdomsuge, har Kommissionen mobiliseret civilsamfundet til arbejdet med inklusion, medborgerskab og den interkulturelle dialog. Alle disse områder vil få mere støtte under Erasmus+. Disse bestræbelser supplerer det EU-støttede netværk til bevidstgørelse om radikaliseringsproblemer, som peger på den forebyggende rolle uddannelse og undervisning i kritisk tænkning og demokratiske værdier har, når det gælder håndtering af radikaliseringsproblemer. I den forbindelse har Kommissionen understreget betydningen af at opmuntre unge til at forholde sig kritisk til ekstremistiske meddelelser <sup>(18)</sup> og har påpeget potentialet i Erasmus+ til at støtte læringsmobilitet og partnerskaber mellem berørte parter, hvilket i sidste ende kan hjælpe unge med at udvikle modstandsdygtighed over for ekstremistiske synspunkter <sup>(19)</sup>.

### **Specifikke ungdomspolitiske foranstaltninger**

EU's samarbejde fokuserede på social inklusion og styrkelse af unges indflydelse, herunder adgang til rettigheder og politisk deltagelse. Rådet opfordrede til et større bidrag fra ungdomspolitik til at nå målene i Europa 2020-strategien og bekræftede sin hensigt om at opnå bedre inklusion af NEET'er og fremme iværksætterier blandt unge.

Ungdomsarbejde har stået højt på EU's dagsorden siden 2013. En undersøgelse fra Kommissionen viste værdien af ungdomsarbejde for unge i forskellige aspekter af deres liv <sup>(20)</sup>, og i 2015 udpegede den 2. europæiske kongres om ungdomsarbejde de mest presserende udfordringer og opfordrede til en europæisk dagsorden for ungdomsarbejde <sup>(21)</sup>. Desuden opfordrede Rådet Kommissionen til at overveje at fremsætte forslag til Rådets henstilling om ungdomsarbejde i lyset af resultaterne af de relevante undersøgelser og arbejdet i ekspertgruppen.

I lyset af bekymringerne om unges manglende deltagelse i traditionelle former for samfundsengagement har Kommissionen indsamlet oplysninger <sup>(22)</sup>, der bekræfter, at de stadig er interesseret i at deltage, men at de ønsker flere og *andre* måder at deltage på. Udfordringen for de politiske beslutningstagere vil være at finde ud af, hvordan man bedst kan imødekomme det ønske. Rådets resolution fra 2015 om fremme af unges politiske deltagelse i det demokratiske liv i Europa udgør en ramme for håndtering af denne udfordring.

<sup>(17)</sup> EUT C 88 af 27.3.2014, s. 1.

<sup>(18)</sup> COM(2013) 941 »Forebyggelse af radikaliseringsproblemer, der kan munde ud i terrorisme og voldelig ekstremisme: Styrkelse af EU's indsats«.

<sup>(19)</sup> [http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation\\_awareness\\_network/about-ran/ran-prevent/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/about-ran/ran-prevent/index_en.htm)

<sup>(20)</sup> *Value of youth work in the EU* (Undersøgelse af værdien af ungdomsarbejde i EU), 2014, rapport fra ekspertgruppen om unges kreative og innovative potentiale og kvalitetstilgange inden for ungdomsarbejde.

<sup>(21)</sup> <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8491-2015-INIT/en/pdf>

<sup>(22)</sup> *Youth participation in democratic life* (Undersøgelse af unges deltagelse i det demokratiske liv), 2013.

### **Fra politik til konkret handling: Erasmus+**

I 2014 lancerede EU Erasmus+ for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt. Med et budget på 14,7 mia. EUR for perioden frem til 2020 støtter Erasmus+ læringsmobiliteten for fire millioner unge samt undervisere, hvor 10 % af budgettet er øremærket ungdomsaktiviteter, hvilket finansierer cirka 400 000 deltagere i ungdomsudvekslinger og 100 000 deltagere i Den Europæiske Volontørtjeneste. Dette svarer til en stigning på 80 % i støtte i forhold til det tidligere program »Aktive unge«.

Erasmus+ er bedre til at forbinde politik og programmer end tidligere. Det finansierer strategiske partnerskaber mellem uddannelsesudbydere og stimulerer tværsektorielt samarbejde. Ungdomspasset <sup>(23)</sup> fortsatte med at støtte anerkendelsen af ikkeformel og uformel læring: Nationale kontorer for unge har siden begyndelsen udstedt næsten 250 000 certifikater. For at udbrede virkningen af ungdomspasset har Rådet foreslået, at det indføres i andre sektorer, og at anvendelsen af forbundne nationale anerkendelsesværktøjer støttes.

### **Udbredelse af opsøgende arbejde**

Gennem brug af både online og offline værktøjer påtog Kommissionen sig opgaven med bedre at informere unge om de muligheder, der tilbydes gennem EU's politikker og programmer. Men endnu vigtigere var ønsket om at lytte til deres synspunkter og idéer. Med 1,5 mio. unikke besøgende i 2014 er Den Europæiske Ungdomsportal blevet grundlaget for disse aktiviteter, hvor der reklameres for muligheder for tværnationalt frivilligt arbejde og skabes kontakt gennem EURES til informationer om job og praktikophold. I 2015 indsamlede Kommissionen idéer fra unge i gennem de »Idea Labs«, der blev afholdt i forbindelse med Den Europæiske Ungdomsuge, som overordnet set nåede ud til 137 000 personer gennem arrangementer og 1,2 mio. gennem de sociale medier.

Kommissionen vil forbedre udformningen og funktionaliteten af Den Europæiske Ungdomsportal og andre online platforme yderligere. Den vil arbejde tættere sammen med netværk, der er i direkte kontakt med unge, som f.eks. Eurodesk-netværket med sine 1 200 informationsspecialister.

### **3.2. Medlemsstaternes initiativer**

Medlemsstaterne udformer i stigende grad tværgående ungdomspolitikker med social og samfundsmæssig integration og beskæftigelse som de primære omdrejningspunkter. De har taget mange initiativer til at integrere unge på arbejdsmarkedet, ofte som en del af ordninger inden for ungdomsgarantien, der er støttet af EU-midler under ESF og ungdomsbeskæftigelsesinitiativet. Derudover blev der i 2014 gennemført 18 mindre pilotprojekter med direkte støtte fra Kommissionen. Alle medlemsstater har indsendt deres planer for gennemførelsen af ungdomsgarantien. I forbindelse med det europæiske semester bliver fremskridtene i forhold til gennemførelsen af planerne vurderet. De fleste medlemsstater har involveret ungdomsorganisationer, og to tredjedele involverede ungdomstjenester i de partnerskaber, der blev oprettet i forbindelse med ungdomsgarantien.

Som reaktion på de bekymringer, som den stigende sociale udstødelse af unge medfører, traf næsten alle medlemsstater foranstaltninger til at fremme inklusionen af NEET'er. De fleste forpligtede sig til at forbedre unges adgang til kvalitetstjenester, og 80 % støttede ungdomsarbejde og ungdomscentre. Ungdomsarbejdet har dog været ramt af budgetnedskæringer i hele Europa <sup>(24)</sup>, mens den stigende andel af unge, der er i fare for fattigdom og udstødelse, øger behovet for handling.

Hvad angår deltagelse i samfundet udviklede 27 medlemsstater mekanismer for dialog med unge: 25 ydede offentlig støtte til ungdomsorganisationer, og to tredjedele støttede brugen af onlinemedier og skabte bedre muligheder for debat. Selv om medlemsstater har forsøgt at involvere unge på tværs af det socio-økonomiske spektrum kan politikere på alle niveauer — i lyset af den vedvarende lave deltagelse blandt nogle grupper — stadig gøre mere for at involvere de underrepræsenterede grupper.

## **4. Administrering og gennemførelse af rammerne for samarbejde på ungdomsområdet i 2013-2015**

Medlemsstaternes rapporter om gennemførelsen af samarbejdsrammen udgør et solidt grundlag for at videreføre EU's samarbejde på ungdomsområdet. Samarbejdsrammen har bidraget til at fremskynde den nationale ungdomsdagsorden og det tværsektorielle samarbejde til støtte for unge, hvilket understøttes af relevant dokumentation og udveksling af erfaringer.

<sup>(23)</sup> Ungdomspasset er et anerkendt redskab for ikkeformel og uformel læring på ungdomsområdet: Det anvendes til projekter der er støttet af ungdomsdel af Erasmus+. <https://www.youthpass.eu/en/youthpass/>

<sup>(24)</sup> *Value of youth work in the EU* (Undersøgelse af værdien af ungdomsarbejde i EU), 2014.

For at gøre gennemførelsen af samarbejdsrammen mere effektiv kunne Kommissionen og medlemsstaterne forbedre udvekslingen af relevante oplysninger og anden dokumentation uden for ungdomsområdet. Samtidig kunne de gøre brug af dem til at danne grundlag for mere resultatorienterede ungdomspolitikker. Begge burde støtte inkluderingen af ungdomsspørgsmål i andre politikker. På EU-plan kan gensidig læring gøres mere forskelligartet, f.eks. ved at skabe flere muligheder for peerlæring, der er tilpasset de forskellige behov i medlemsstaterne. Den strukturerede dialog med unge bør gøres mere inkluderende.

Nedenfor gennemgås de vigtigste aktiviteter og instrumenter mere indgående.

### **Samarbejdsrammen som grundlag for dagsordenen**

Samarbejdsrammen havde stor indflydelse på de nationale dagsordener. Næsten alle medlemsstater har iværksat initiativer eller værktøjer på dette område siden 2010. For to tredjedele vedkommende styrkede den de nationale ungdomspolitiske prioriteter, og for en tredjedel vedkommende havde den indflydelse på lokalt og regionalt plan. 11 medlemsstater ændrede deres nationale ungdomspolitik i overensstemmelse med rammebestemmelserne.

Samarbejdsrammen opmuntrede til tværsektorielt samarbejde. Næsten alle medlemsstaterne har institutionaliserede mekanismer, der sikrer en tværsektoriel tilgang til ungdomspolitikken, som f.eks. tværtjenstlige strukturer og jævnlige tværministerielle møder.

Rådets første EU-arbejdsplan for ungdom (2014-2015) sigtede på at fremme gennemførelsen af samarbejdsrammen, og de fleste medlemsstater deltog i dens aktiviteter. 23 mente, at arbejdsplanen lykkedes med at opnå sine mål og afspejlede de nationale prioriteter godt, men nogle advarede mod risikoen for usammenhængende eller parallelle tilgange til den niårige samarbejdsramme.

### **Evidensbaseret politikudformning: kvantitativ og kvalitativ udvikling**

Unge situation i EU måles regelmæssigt på grundlag af en oversigtstavle med 41 indikatorer for forhold, der påvirker unge <sup>(25)</sup>. Medlemsstaterne anvender i stigende omfang disse indikatorer, selv om denne endnu ikke har resulteret i systematiske resultatorienterede ungdomspolitikker.

Indikatorerne og den supplerende dokumentation fra Eurostat, Eurofound og partnerskabet mellem Kommissionen og Europarådet vil, navnlig ved hjælp af analysen fra Pool of European Youth Researchers, hjælpe medlemsstaterne og Kommissionen med at identificere nye tendenser og tilpasse prioriteterne herefter.

Kommissionen og medlemsstaterne er nødt til at dele den dokumentation — også uden for rammerne af det ungdomspolitiske område — med andre, der arbejder med unge. På EU-plan vil den nye »Youth Monitor« <sup>(26)</sup> levere brugervenlige data, der kan hentes online. Fra 2016 vil en ny »Youth wiki« levere opdaterede oplysninger om nationale politikker, lovgivning og programmer på ungdomsområdet. Dette vil blive suppleret af en ny indikatorramme for overvågning af ungdomsgarantien, hvor de første data forventes i slutningen af 2015.

### **Gensidig læring: udveksling af erfaringer**

Medlemsstaterne har lært af hinanden først og fremmest ved at deltage i ekspertgrupper. I 2013-2015 har eksperter drøftet forskellige måder at støtte unges kreative og innovative potentiale, bidraget fra ungdomsarbejdet til unges udfordringer gennem krisen samt kvaliteten af ungdomsarbejde. Resultaterne blev anvendt i Rådets arbejde samt i drøftelser i European Education, Training and Youth Forum <sup>(27)</sup>. Rapporten fra 2015 om ungdomsarbejde af høj kvalitet <sup>(28)</sup> lå til grund for Rådets konklusioner om styrkelse af ungdomsarbejde for at sikre mere sammenhængende samfund <sup>(29)</sup> og indeholdt en opfordring til udvikling af et henvisnings- og vejledningsværktøj om kvalitet for nationale ungdomsorganisationer.

Medlemsstaterne lærte også af hinanden gennem aktiviteter, der blev arrangeret i et partnerskab mellem Kommissionen og Europarådet, og små grupper af medlemsstater afholdt konkrete drøftelser om spørgsmål af fælles interesse såsom lokalt ungdomsarbejde.

<sup>(25)</sup> SEK(2011) 401.

<sup>(26)</sup> [http://ec.europa.eu/youth/dashboard/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/youth/dashboard/index_en.htm)

<sup>(27)</sup> Rådets resolution om en EU-arbejdsplan for ungdom for 2014-2015, 20. maj 2014.

<sup>(28)</sup> *Quality Youth Work — A common framework for the further development of youth work*, [http://ec.europa.eu/youth/library/reports/quality-youth-work\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/youth/library/reports/quality-youth-work_en.pdf)

<sup>(29)</sup> Maj 2015.



For at få mest muligt ud af de forskellige gensidige læringsaktiviteter bør den næste arbejdsplan omfatte udviklingen af en fleksibel ramme, der kan lette adgangen til oplysninger og resultater fra aktiviteterne. Dette burde fremme udbredelsen af resultaterne og bidrage til at matche partnere med fælles interesser.

### **Struktureret dialog: udbredelse af opsøgende arbejde og forankring af dialog i den politiske dagsorden**

EU's strukturerede dialog mellem beslutningstagere, unge og deres repræsentanter betragtes i vidt omfang som et lovende redskab, når det handler om at lytte til unge. Den første 18-måneders cyklus, som sluttede i 2011, var med til at forme EU's efterfølgende initiativer vedrørende ungdomsarbejdsløshed. I 2013-2015 fokuserede dialogen på social inklusion og styrkelse af unge, og dens anbefalinger blev efterfølgende diskuteret i Rådet.

Den strukturerede dialog har udviklet sig siden 2013 og er bedre forankret i den ungdomspolitiske dagsorden. Deltagerantallet er mere end fordoblet og omkring 40 000 unge mennesker deltog i den sidste cyklus, og mange af disse deltog på vegne af større grupper. Den giver også inspiration til nationale dialogprocesser, som er ved at opstå.

Den strukturerede dialog har endnu ikke opfyldt sit fulde potentiale: Den er stadig ikke i stand til at nå ud til en bredere gruppe af unge med færre muligheder og en svagere politisk stemme. Kommissionen opmuntrer til bredere opsøgende arbejde ved hjælp af Erasmus+-midler til støtte for den nationale indsats og et online høringsredskab, der blev lanceret i 2014. En anden udfordring er at overvåge, hvor meget dialogens resultater ender med at påvirke EU's og medlemsstaternes politik. Af hensyn til den politiske ansvarlighed og for at motivere unge til at forblive engagerede bør de politiske beslutningstagere på alle niveauer give bedre tilbagemeldinger på de reaktioner, de får gennem Den Europæiske Ungdomsportal og de nationale arbejdsgrupper. Resultaterne af EU-ungdomsrapporten 2015 og den igangværende midtvejsevaluering af EU's samarbejdsramme på ungdomsområdet kan give inspiration til forbedringer af den strukturerede dialog fremover.

## **5. Vejen frem for EU's samarbejde på ungdomsområdet (2016-2018)**

### **Lige adgang til uddannelse, job og mulighed for at deltage i inkluderende samfund**

På baggrund af EU's politiske prioriteter, medlemsstaternes rapporter om gennemførelsen af samarbejdsrammen, samt de data og den dokumentation, der er indsamlet, bør samarbejdsrammens fremtidige arbejdsproces prioritere:

- stigende social inklusion af alle unge under hensyntagen til de underliggende europæiske værdier
- mere deltagelse fra alle unge i det demokratiske liv og samfundslivet i Europa
- nemmere overgang fra ungdomsliv til voksenliv, navnlig i forbindelse med integrationen på arbejdsmarkedet

Under hensyn til disse prioriteter, og samtidig med at medlemsstaternes og Kommissionens tiltag skal være rettet mod alle unge, skal der lægges særlig vægt på følgende grupper:

- unge, der risikerer marginalisering
- unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET)
- unge med indvandrerbaggrund, herunder nyankomne immigranter og unge flygtninge.

Kommissionen og medlemsstaterne vil træffe foranstaltninger på disse områder, herunder gennem EU-arbejdsplanen for ungdom, instrumenterne i samarbejdsrammen og samarbejde på tværs af politikområder, for at fremme:

- social inklusion og opsøgende aktiviteter, der kan nå ud til unge med forskellig baggrund, især de socialt dårligt stillede personer, for at sikre at de deltager fuldt ud i sociale og samfundsmæssige aktiviteter
- kapaciteten af ungdomsarbejde, ungdomsorganisationer og netværk, der kan fungere som drivkræfter for inklusion ved at hjælpe unge til at engagere sig, udføre frivilligt arbejde og fremme positive sociale ændringer i samfund
- anerkendelse af ungdomsarbejde af høj kvalitet og opbygning af kapaciteten af det med henblik på opsøgende arbejde og lydhørhed over for nye samfundsmæssige, adfærdsmæssige og teknologiske ændringer
- nye måder at deltage i de demokratiske processer på samt adgang til den politiske beslutningsproces både gennem online og offline værktøjer

- udviklingen af efterspurgte kvalifikationer, herunder medborgerskab, færdigheder inden for den digitale verden og medieverdenen, evnen til kritisk tænkning og interkulturel forståelse
- unges adgang til deres grundlæggende rettigheder samt praktiseringen af ikkediskrimination og interkulturel forståelse samt
- udførelsen af frivilligt arbejde, herunder gennem EU-programmer såsom Den Europæiske Volontørtjeneste og det nye initiativ »Det Europæiske Volontørkorps for Humanitær Bistand« som et middel til at kombinere uddannelse med samfundsengagement <sup>(30)</sup>, mere komplementaritet mellem nationale og internationale aktører til at optrappe det tværnationale frivillige arbejde og skabe bedre forbindelse mellem nationalt frivilligt arbejde og Den Europæiske Volontørtjeneste.

For at afspejle disse prioriteringer bør EU's strukturerede dialog med unge fremme inddragelsen af alle unge i tolerante, mangfoldige og demokratiske samfund. Den næste dialog skal nå ud til et meget større publikum blandt grupper af unge, og især dem, der ikke indtil videre har deltaget i dialogen, bl.a. ved at anvende engagementskabende værktøjer, der er tilpasset unges behov og vaner.

### ***Ungdomspolitikken inden for rammerne af en bredere EU-dagsorden***

Ungdomspolitik kan ikke fungere isoleret. Samarbejde og komplementaritet mellem politikker såsom beskæftigelse, uddannelse, sundhed og trivsel, kultur, digitale medier, bæredygtig udvikling, medborgerskab og idræt er afgørende.

Samarbejdsrammens mekanismer kan understøtte et sådant samarbejde. Gennem EU's arbejdsplan kan Kommissionen og medlemsstaterne gennemføre og finjustere tværsektorielle strukturer og arbejdsmetoder. Dette bidrager til at nå de overordnede mål på ungdomsområdet: at skabe flere og lige muligheder for alle unge med hensyn til uddannelse og arbejdsmarkedet, og at fremme aktivt medborgerskab, social inklusion og solidaritet for alle unge.

Europæisk samarbejde på ungdomsområdet bør være del af en bredere politisk dagsorden for unge. For at resultere i konkret påvirkning skal politiske beslutningstagere på både EU- og medlemsstatsniveau arbejde sammen med aktører, tjenesteudbydere, undervisere og virksomheder om at mobilisere ressourcer og midler til at nå en kritisk masse af unge. De bør sigte mod at skabe innovative løsninger på det komplekse fænomen som marginalisering, udstødelse og manglende deltagelse er.

I sidste ende er der et presserende behov for at optrappe indsatsen. For at tilbyde flere unge reelle muligheder for at blive fuldt engagerede medlemmer af deres samfund, har vi brug for en omfattende tilgang, der kan matche de kommende udfordringer. Dette kræver en sammenhængende politisk dagsorden med støtte fra Erasmus+, ungdomsgarantien og de af EU's finansieringsinstrumenter, der når længere ud såsom ESF eller ungdomsbeskæftigelsesinitiativet. Nationale og regionale ressourcer bør støtte disse bestræbelser, hvor det er muligt.

---

<sup>(30)</sup> På trods af en fordobling af antallet af modtagere gennem Den Europæiske Volontørtjeneste er det tværnationale frivillige arbejde fortsat beskedent på EU-niveau.

## Rådets og Kommissionens fælles rapport for 2015 om gennemførelse af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020)

### Nye prioritetsområder for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet

(2015/C 417/04)

#### 1. BAGGRUND

Europa står over for en række presserende opgaver: genskabelse af beskæftigelsesvækst og økonomisk genopretning, opnåelse af bæredygtig vækst, udjævning af investeringskløften, øgning af den sociale samhørighed, koordinering af en reaktion på migrationsstrømmen og højere grad af opmærksomhed omkring radikalisering og vold. Samtidig skal Europa tackle langsigtede udfordringer, såsom aldring, tilpasning til den digitale tidsalder og konkurrence i den globale videnbaserede økonomi.

Europas politiske reaktion i henhold til Europa-Kommissionens politiske retningslinjer »En ny start for Europa: Min dagsorden for job, vækst, retfærdighed og demokratisk forandring«<sup>(1)</sup> markerer en ny start. Der er gode økonomiske argumenter for, at uddannelse er en vækstfremmende sektor, der kan spille en afgørende rolle under denne nye dagsorden. Investeringer i menneskelig kapital er penge, der er godt givet ud. God uddannelse er med til at fremme vedvarende økonomisk vækst samt bæredygtig udvikling. Uddannelse er en drivkraft bag forskning og udvikling, innovation, produktivitet og konkurrenceevne. Medlemsstaterne bør foretage de nødvendige investeringer i alle uddannelsessystemer for at forbedre deres effektivitet ved at forstærke arbejdsstyrkens kvalifikationer og kompetencer, så de kan blive bedre til at forudsige og opfylde de dynamiske arbejdsmarkeders hastigt skiftende behov i en økonomi, der i stigende grad er digitaliseret, og i en kontekst med teknologiske, miljømæssige og demografiske forandringer. Medlemsstaterne bør øge indsatsen for at forbedre adgangen for alle til livslang læring af høj kvalitet og gennemføre strategier for aktiv aldring, som giver mulighed for længere arbejdsliv.

De tragiske udbrud af voldelig ekstremisme i begyndelsen af 2015 var en barsk påmindelse om, at vores samfund er sårbare. Uddannelse har en vigtig rolle i at sikre, at de menneskelige værdier og samfundsværdier, som vi deler, bevares og gives videre til kommende generationer for at fremme tanke- og ytringsfrihed, social inklusion og respekt for andre samt at forebygge og tackle alle former for diskrimination, styrke undervisningen om og accepten af disse fælles grundlæggende værdier og bygge et fundament for mere inklusive samfund gennem uddannelse — allerede fra en tidlig alder<sup>(2)</sup>. Uddannelse kan bidrage til at forebygge og håndtere fattigdom og social udstødelse, fremme gensidig respekt og bygge et fundament for et åbent og demokratisk samfund, som udgør grundlaget for aktivt medborgerskab.

Samtidig står uddannelsessystemerne over for udfordringen med at sikre lige adgang til uddannelse af høj kvalitet, navnlig ved at nå ud til de dårligst stillede og integrere personer med forskellige baggrunde, herunder ved i tilstrækkeligt omfang at integrere nyligt ankomne migranter<sup>(3)</sup> i læringsmiljøet, og dermed fremme opadgående social konvergens.

På denne baggrund yder uddannelse et væsentligt bidrag til adskillige EU-strategier og -initiativer, herunder Europa 2020-strategien, ungdomsgarantien, ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, initiativet vedrørende det digitale indre marked, de europæiske dagsordener om sikkerhed og investeringsplanen for Europa, samtidig med at medlemsstaternes kompetence inden for deres uddannelsessystemer respekteres fuldt ud. Samarbejdet om ET 2020 supplerer den nationale indsats og støtter medlemsstaterne ved at reformere systemerne for yderligere at forbedre deres resultater gennem peerudvekslinger, gensidig læring, indsamling af dokumentation og dataindsamling.

Uddannelse giver mennesker den viden og de kvalifikationer og kompetencer, der sætter dem i stand til at udvikle sig og få indflydelse på deres situation, ved at udvide deres perspektiver, ruste dem ordentligt til deres fremtidige liv, bygge et fundament for aktivt medborgerskab og demokratiske værdier og fremme inklusion, retfærdighed og lighed.

<sup>(1)</sup> Forelagt af Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, for Europa-Parlamentet den 15. juli 2014 i Strasbourg.

<sup>(2)</sup> Erklæring om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse af 17. marts 2015, Paris.

<sup>(3)</sup> Når der i denne tekst henvises til migranter, gælder følgende:

*Dette berører ikke den retlige situation vedrørende adgang til uddannelse for forskellige kategorier af migranter som defineret i gældende folkeret, EU-ret og national ret.*

Af Kommissionens rapport »Education and Training Monitor« 2015 fremgår det, at der fortsat er alvorlige udfordringer:

- I hele EU lever 22 % af de 15-årige ikke op til kravene i matematik. Blandt elever med lav socioøkonomisk status ligger procentsatsen bekymrende højt på 36,6 %. Derudover klarer 18 % af EU's 15-årige sig dårligt i læsning, og 17 % lever ikke op til kravene i naturvidenskab. Dårlige resultater på disse fagområder er 60 % hyppigere hos drenge end hos piger <sup>(4)</sup>;
- En ud af fire voksne i Europa er fanget i en situation med lavt uddannelsesniveau — en situation, der begrænser adgangen til arbejdsmarkedet og samtidig blokerer mulighederne for yderligere uddannelse. Kun 4,4 % af de 66 mio. voksne, der i bedste fald har gennemført en uddannelse på første sekundærtrin, deltager i voksenuddannelse <sup>(5)</sup>;
- Andelen af unge, der forlader skolen tidligt <sup>(6)</sup>, ligger nu på 11,1 %. Der er gjort gode fremskridt hen imod det overordnede Europa 2020-mål, men der er stadig mere end 4,4 mio., der forlader skolen tidligt i hele Europa, og omkring 60 % af disse er enten erhvervsinaktive eller arbejdsløse, hvilket indebærer en større risiko for social udstødelse og mindre deltagelse i samfundet;
- Andelen af personer, der har gennemført en videregående uddannelse <sup>(7)</sup>, stiger fortsat og ligger nu på 37,9 %. Også her er der gjort gode fremskridt hen imod det overordnede Europa 2020-mål, men nyuddannedes beskæftigelsesegnethed er fortsat stagnerende i hele EU.

Den omfattende midtvejsevaluering af den strategiske ramme for ET 2020, der blev udført i 2014 og udgør grundlaget for denne rapport, involverede medlemsstater og vigtige interessenter og førte til tre vigtige strategiske konklusioner:

- Værdien af en integreret ramme, der omfatter uddannelse på alle niveauer, blev bekræftet. Vore dages behov for fleksibilitet og muligheden for at skifte mellem forskellige læringserfaringer gør det nødvendigt, at der er sammenhæng mellem politikkerne vedrørende dagtilbud og skoler, videregående uddannelse, erhvervsuddannelse og voksenuddannelse, så princippet om livslang læring kan opretholdes.
- De fire strategiske mål i ET 2020 (og de nuværende EU-benchmarks) gælder stadig, da de blev formuleret på en omfattende og fremadskuende måde i Rådets konklusioner om ET 2020 i 2009, hvorved de udgør et solidt fundament for ET 2020-aktiviteter frem til 2020. Det politiske fokus skal dog justeres, så det omfatter både de presserende økonomiske og beskæftigelsesmæssige udfordringer og uddannelsens rolle i at fremme lighed og inklusion og i forbindelse med at videregive fælles europæiske værdier, interkulturelle kompetencer og aktivt medborgerskab.
- ET 2020 er en vigtig bidragsyder til den overordnede EU-dagsorden for beskæftigelse, vækst og investeringer, herunder det europæiske semester. I den forbindelse kan evidensgrundlaget og gensidig læring vedrørende udfordringerne ved reformer samt rammens landespecifikke relevans styrkes, hvor det er relevant.

I lyset af ovenstående udfordringer og strategiske konklusioner og med henblik på bedre at tilpasse ET 2020 til EU's politiske mandat og prioriteter foreslås det i denne rapport, at det europæiske samarbejde frem til 2020 styres inden for denne ramme, hvorved arbejdsrytmen øges fra tre til fem år.

## 2. DE VIGTIGSTE UDFORDRINGER, DER ER AFGØRENDE FOR VALGET AF FREMTIDIGE PRIORITETER

På baggrund af evalueringen og i samtidig erkendelse af forskellene mellem medlemsstaterne fremlægges i dette kapitel de vigtigste udviklinger og udfordringer inden for europæisk uddannelse, som har ført til identifikationen af de nye **prioritetsområder** og **konkrete emner** for det kommende arbejde frem til 2020.

De nye **prioritetsområder** er:

- Relevant viden og relevante kvalifikationer og kompetencer af høj kvalitet udviklet i løbet af livslange læringsforløb, der fokuserer på læringsresultaterne med henblik på beskæftigelsesegnethed, innovation, aktivt medborgerskab og trivsel
- Inkluderende uddannelse, lighed, retfærdighed, ikkediskrimination og fremme af medborgerskabskompetencer

<sup>(4)</sup> Resultaterne af OECD's PISA-undersøgelse fra 2012: »Excellence through equity«.

<sup>(5)</sup> »Undersøgelse om voksenkompetencer (PIAAC): Følger for uddannelsespolitikkerne i Europa«, Europa-Kommissionen (2013).

<sup>(6)</sup> Andelen af befolkningen i alderen 18-24 år, som kun har fulgt sekundærundervisning på første trin eller derunder, og som ikke har nogen længere uddannelse.

<sup>(7)</sup> Procentdelen af personer i alderen 30-34 år, som med vellykket resultat har gennemført en videregående uddannelse (Eurostat).

- Åben og innovativ uddannelse, herunder gennem fuld tilslutning til den digitale tidsalder
- Kraftig støtte til lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale
- Gennemsigtighed og anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer for at fremme lærings- og arbejdsmobilitet
- Bæredygtige investeringer og uddannelsessystemernes kvalitet og effektivitet.

Disse prioritetsområder og de konkrete emner i tilknytning hertil er opstillet i bilaget.

### 2.1. Kvaliteten og relevansen af læringsresultaterne er vigtig for udviklingen af kvalifikationer og kompetencer

Det ringe niveau af grundlæggende viden og kvalifikationer i Europa hæmmer økonomisk fremgang og begrænser den enkeltes faglige, sociale og personlige realisering voldsomt. For at styrke beskæftigelsesegnethed, innovation og aktivt medborgerskab, og idet der bygges videre på henstillingen fra Europa-Parlamentet og Rådet fra 2006 om nøglekompetencer for livslang læring, skal grundlæggende kvalifikationer gå hånd i hånd med andre nøglekompetencer og holdninger: kreativitet, entreprenørskab og initiativtagning, digitale kompetencer<sup>(8)</sup>, kendskab til fremmedsprog, kritisk tænkning, herunder digital kunnen og mediekendskab, og kvalifikationer, der afspejler voksende behov, såsom behovene i den grønne økonomi samt i den digitale sektor og sundhedssektoren.

**Kvaliteten af læringsresultater skal fremmes med henblik på livslang læring.** Et flertal af medlemsstaterne har ganske vist indført omfattende strategier for livslang læring, men alle lande bør udvikle sådanne strategier og sikre muligheden for at skifte mellem forskellige former for og niveauer af læring og for at gå fra uddannelse til beskæftigelse. Dette kræver fortsat koordinering og partnerskab mellem forskellige læringssektorer og mellem uddannelsesinstitutioner og relevante interessenter.

**Dagtilbud danner udgangspunktet** og er en af de mest effektive måder til at højne niveauet af nøglekompetencer, men området står over for en dobbelt udfordring, der består i at sikre bredere adgang og øge kvaliteten. Tilgængeligheden af dagtilbud til børn under tre år er særlig problematisk i visse lande. Som foreslået i kvalitetsrammen for dagtilbud, som eksperter i medlemsstaterne udformede i sidste arbejdscyklus, er nogle af de centrale emner for det kommende arbejde forbedring af adgang, fokus på dårligt stillede, professionalisering af personalet og effektiv styring og finansiering samt effektive læseplaner og evalueringssystemer.

**Foranstaltninger, der har til formål at mindske andelen, der forlader skolen tidligt, er blevet indført** af alle medlemsstaterne, men de udgør ikke altid sammenhængende strategier, som krævet i Rådets henstilling fra 2011<sup>(9)</sup>, eller dertil svarende evidensbaserede politikker. Et vellykket modsvar kræver langsigtet engagement og samarbejde på tværs af sektorerne med fokus på den rette kombination af forebyggelse, hurtig indgriben og udligningsforanstaltninger. Skolebaserede politikker vedrørende den andel, der forlader skolen tidligt, bør omfatte samarbejdstilgange, aktiv involvering af forældre, partnerskaber med eksterne interessenter og samfundet, foranstaltninger til støtte for elevers trivsel samt vejledning og rådgivning af høj kvalitet, idet det sikres, at alle elever har lige muligheder for at opnå adgang til, deltage i og få gavn af uddannelse af høj kvalitet, og at alle lærende sættes i stand til at nå deres fulde potentiale.

**Videregående uddannelsessystemer bør fremme vidensøkonomien og imødekomme samfundets behov.** Videregående uddannelser er nødt til effektivt at kunne opfylde behovene i et samfund og på et arbejdsmarked under stadig forandring og dermed øge kvalifikationerne og den menneskelige kapital i Europa og styrke dets bidrag til den økonomiske vækst. For at opnå dette bør Europa sikre, at modernisering fokuserer på synergier mellem uddannelse, forskning, innovation og beskæftigelse ved at skabe forbindelser mellem institutioner for videregående uddannelse og lokalmiljøet og regioner, gennemføre innovative tilgange til at forbedre læseplanernes relevans, herunder ved brug af informations- og kommunikationsteknologier (IKT), forbedre overgangene til beskæftigelse og styrke det internationale samarbejde. Selv om det fortsat er en udfordring for mange medlemsstater at mindske frafaldsprocenten og øge andelen af nyuddannede, navnlig blandt dårligt stillede grupper, er det en prioritet at sikre, at alle former for videregående uddannelse giver de studerende relevant viden og relevante kvalifikationer og kompetencer på højt niveau, der forbereder dem til deres fremtidige erhverv. Videregående uddannelse skal også bidrage til at forberede studerende til aktivt medborgerskab på grundlag af en holdning præget af åbenhed og kritisk tænkning samt støtte personlig udvikling, samtidig med at den til fulde udfylder sin rolle i forbindelse med formidling og frembringelse af viden.

<sup>(8)</sup> Læring og tilegnelse af digitale kompetencer går videre end rent IKT-mæssige kompetencer og involverer en sikker, samarbejdsorienteret og kreativ brug af IKT, herunder kodning.

<sup>(9)</sup> Det Forenede Kongerige stemte imod denne henstilling.

**Erhvervsuddannelse spiller en central rolle, når det handler om at udvikle de relevante kvalifikationer.** Personer med en afsluttet erhvervsuddannelse har allerede en høj beskæftigelsesfrekvens i de fleste medlemsstater. Dette skyldes også foranstaltninger, der har til formål at forbedre erhvervsuddannelsernes resultater, kvalitet og tiltrækningskraft, og som blev truffet i perioden 2011-2014 for at gennemføre de resultatmål, der er defineret i Brüggekommunikéet fra 2010 i henhold til Københavnprocessen. Der bør ske yderligere reformer i tråd med resultatmålene på mellemlang sigt som defineret i konklusionerne fra Riga af 22. juni 2015 (se bilaget). Der bør fortsat udvikles relevante kvalifikationer ved yderligere fremme af alle former for arbejdsbaseret læring, f.eks. praktikophold, lærlingeuddannelser og vekselordninger for erhvervsuddannelse, idet den europæiske alliance for lærlingeuddannelser forstærkes, der udvikles flere partnerskaber med alle interessenter på lokalt, regionalt og nationalt plan og endda til at forudsige arbejdsmarkedets behov styrkes. Samtidig bør grundlæggende faglig uddannelse og faglig videre- og efteruddannelse af lærere, undervisere og mentorer inden for erhvervsuddannelser styrkes, herunder ved hjælp af praktikophold i virksomheder og industrien, så de holdes orienteret om udviklingen på området.

**Voksenuddannelse som udgangspunkt for opkvalificering, omskoling, aktivt medborgerskab og social samhørighed.** På grundlag af de seneste undersøgelser <sup>(10)</sup> vedrørende voksnes ringe grundlæggende kvalifikationer sammenholdt med globaliseringens betydning for kvalifikationsbehovene og den høje arbejdsløshed er det nødvendigt at forstærke gennemførelsen af den nye europæiske dagsorden for voksenuddannelse. Prioriteterne bør omfatte mere effektiv forvaltning, betydelig forhøjelse af udbud og optag, en mere fleksibel tilrådsstilling, bredere adgang, tættere overvågning og bedre kvalitetssikring (se bilaget). Voksenuddannelse giver nyligt ankomne migranter og personer med migrantbaggrund mulighed for videreuddannelse eller omskoling og øger disse menneskers muligheder for at etablere sig på arbejdsmarkedet og integrere sig i samfundet.

## 2.2. Uddannelse og erhvervsuddannelse er afgørende med henblik på at fremme social sammenhæng, lighed, ikkediskrimination og medborgerskabskompetencer

Uligheden har ikke været højere i de seneste 30 år i de fleste europæiske lande og OECD-lande, og det har en negativ indvirkning på uddannelsesresultaterne, eftersom uddannelsessystemer har en tendens til at reproducere eksisterende socioøkonomiske mønstre. Det er derfor en prioritet at bryde cyklussen mellem generationer hvad angår ringe kvalifikationer. Et flertal af medlemsstaterne har truffet foranstaltninger til at forbedre adgangen for dårligt stillede lærende. Der eksisterer dog stadig en betydelig uddannelseskluft, og adgangen til uddannelse af god kvalitet helt ned til dagtilbudsniveauet er fortsat en udfordring i flere dele af EU. Der er brug for en effektiv indsats for at imødekomme mangfoldighed i alle dens former og tilbyde alle lærende inklusiv uddannelse med fokus på dårligt stillede grupper, såsom lærende med særlige behov, nyligt ankomne migranter, personer med migrantbaggrund og romaer. Ungdomsgarantien bør udnyttes fuldt ud (f.eks. arbejdsmarkedsformidling, lærlingeuddannelser og voksenuddannelse).

Kønsskævheder på uddannelsesområdet på grund af stadig eksisterende kønstereotyper skal tackles, og forskelle mellem kønnene for så vidt angår uddannelsesvalg skal tackles. Mobning, chikane og vold i læringsmiljøet, herunder kønsbetinget mobning og vold, kan ikke tolereres. Læringsinstitutioner og lærere, erhvervslærere, skoleledere og andet undervisningspersonale skal rustes og støttes, så de lærende får en oplevelse af inklusion, lighed, retfærdighed, ikkediskrimination og demokratisk medborgerskab i deres læringsmiljøer. Åbne læringsmiljøer, såsom offentlige biblioteker, åbne voksenundervisningscentre og åbne universiteter, bør styrkes med henblik på at fremme social inklusion.

I uddannelsesministrenes Pariserklæring af 17. marts 2015 opfordres der til handling på alle niveauer for at styrke uddannelsens rolle til fremme af medborgerskab og fælles værdier som frihed, tolerance og ikkediskrimination, styrke social samhørighed og hjælp til unge, så de kan blive ansvarlige, åbensindede og aktive medlemmer af vores mangfoldige og inklusive samfund <sup>(11)</sup>. Uddannelse er afgørende med henblik på at forebygge og tackle marginalisering og radikaliserings. Opfølgningen på erklæringen er en vigtig prioritet i den nye arbejdsproces. Den vil have form af en fælles analyse, peerlæring, møder, formidling af god praksis og konkrete foranstaltninger understøttet af finansiering fra programmet Erasmus+ i overensstemmelse med de fire områder, der er udpeget i erklæringen: i) sikring af, at børn og unge tilegner sig sociale og interkulturelle kompetencer og medborgerskabskompetencer ved at fremme demokratiske værdier og grundlæggende rettigheder, social inklusion og ikkediskrimination samt aktivt medborgerskab, ii) styrkelse af

<sup>(10)</sup> Jf. navnlig OECD's undersøgelse om voksenkompetencer, der er foretaget under programmet for international evaluering af voksnes kompetencer (PIAAC).

<sup>(11)</sup> Ikkeformel uddannelse er vigtig for at fremme unges sociale og demokratiske engagement, hvilket er en prioritet inden for rammerne for EU-samarbejdet på ungdomsområdet (EU-ungdomsrapporten fra 2015).

kritisk tænkning og mediekendskab, iii) fremme af uddannelse af dårligt stillede børn og unge og iv) fremme af den interkulturelle dialog gennem alle former for læring i samarbejde med andre relevante politikker og interesser.

De ovenstående indsatsområders betydning forstærkes af den aktuelle tilstrømning af migranter til Europa. Ankomsten af mennesker med forskellig baggrund er en udfordring for uddannelsessektoren og dens interesser overalt i Europa. For de migranter, der bliver i vores lande, er integrering i uddannelsessystemet et afgørende skridt på vejen mod social inklusion, beskæftigelsesegnethed, faglig og personlig udfoldelse og aktivt medborgerskab. I denne sammenhæng er den første prioritet at lette effektiv tilegnelse af værtslandets sprog. Endvidere er en vellykket integration af migranter også afhængig af, at der udvikles interkulturelle færdigheder hos lærere, erhvervs lærere, skoleledere, andet undervisningspersonale, lærende og forældre for at sikre en større parathed over for multikulturel mangfoldighed i læringsmiljøet. Migrationens europæiske dimension understreger relevansen af, at medlemsstaterne støttes fuldt ud i deres integrations tiltag, f.eks. gennem fælles analyse, peerlæring, konferencer og formidling af god praksis.

### 2.3. Relevant læring af høj kvalitet kræver:

#### **En mere aktiv brug af innovative pædagogiske metoder og redskaber til udvikling af digitale kompetencer:**

Uddannelse — på alle niveauer — kan have gavn af, at der indføres velafprøvede innovative pædagogiske metoder og undervisningsmateriale, der har vist sig på konkret vis at kunne bidrage til inklusiv og engageret læring for forskellige lærende. Adskillige medlemsstater har rapporteret om initiativer, der øger lærernes og de lærendes digitale kompetencer, og en tredjedel har indført nationale strategier for digitalisering af uddannelse. Der er dog stadig store udfordringer. Samfundene bliver mere og mere digitale og øger derved efterspørgslen efter digitale kompetencer. Uddannelsessystemet skal imødekomme dette behov, hvorfor der kræves investeringer i infrastruktur, organisatoriske ændringer, digitalt udstyr og digitale kompetencer hos lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale samt udvikling af digitale (og åbne) uddannelsesressourcer og undervisningssoftware af høj kvalitet. Uddannelse bør kunne drage fordel af udviklingen af ny IKT og indføre innovative og aktive pædagogiske metoder baseret på deltagerorienterede og projektbaserede metoder. Åbne læringsmiljøer — såsom offentlige biblioteker, åbne voksenundervisningscentre og åbne universiteter — kan være en hjælp i samarbejdet mellem uddannelsessektorerne, herunder for dårligt stillede lærende.

#### **Solid støtte til lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale, der spiller en central rolle i sikringen af lærendes succes og gennemførelsen af uddannelsespolitik:**

Mange medlemsstater rapporterer om foranstaltninger, der styrker læreruddannelsen, og understreger, at grunduddannelse og læreres og undviseres løbende faglige udvikling bør være egnet til formålet gennem en kombination af indhold, pædagogik og praksis. Det er fortsat en prioritet at sikre det relevante personale på alle niveauer i uddannelsessektoren med ordentlige pædagogiske kvalifikationer og kompetencer på højt niveau baseret på solid forskning og praksis. De bør uddannes til at håndtere de lærendes individuelle behov og stigende forskellighed med hensyn til deres sociale, kulturelle, økonomiske og geografiske baggrund for at kunne forebygge, at unge forlader skolen tidligt, og til at anvende innovative pædagogiske redskaber og IKT-redskaber optimalt, samtidig med at de støttes tidligt i deres karriereforløb.

Mangel på personale hindrer i stigende grad undervisning af høj kvalitet i mange lande, samtidig med at interessen for underviserfaget er stærkt dalende. Medlemsstaterne bør derfor træffe foranstaltninger med henblik på at øge underviserfagets tiltrækningskraft og status <sup>(12)</sup>. Det er nødvendigt med omfattende langsigtede politikker for at sikre, at de bedst egnede kandidater med forskellige baggrunde og erfaringer udvælges, og at lærere har attraktive karriereudviklingsmuligheder, også med henblik på at modvirke de store, eksisterende kønsskævheder.

**Fremme af læringsmobilitet på alle niveauer:** Af den første Mobility Scoreboard (2014), der blev udarbejdet som opfølgning på Rådets henstilling fra 2011 om læringsmobilitet fremgik det, at miljøet for læringsmobilitet varierer meget mellem medlemsstaterne imellem, og der er fortsat alvorlige hindringer hvad angår information, studiestøtte og anerkendelse. Foranstaltninger vedrørende gennemsigtighed, kvalitetssikring og validering og anerkendelse af færdigheder og kvalifikationer skal overvåges og følges op. Der er brug for bedre data for at overvåge effekten af mobilitet.

Støtte til internationaliseringen inden for videregående uddannelser og erhvervsuddannelser vil fortsat være en prioritet. Dette kan omfatte politisk samarbejde med andre regioner i verden vedrørende kvalitetssikring og fremme af læringsresultater, udvikling af strategiske partnerskaber og fælles kurser og fremme af studerendes, ansattes og forskeres mobilitet samt arbejde for at fremme anvendelsen af kvalifikationer erhvervet uden for EU.

<sup>(12)</sup> »Policy Measures to improve the Attractiveness of the Teaching Profession in Europe«, Europa-Kommissionen (2013).

**Forstærkede og forenklede EU-redskaber inden for gennemsigtighed og anerkendelse og bedre synergi mellem dem:**

Det er nødvendigt med gennemsigtigheds- og anerkendelsesredskaber for mobilitet, beskæftigelsesegnethed og livslang læring. Nogle af dem, herunder Europass, er meget udbredt. For at skabe større gennemsigtighed har de fleste medlemsstater udviklet nationale referencerammer for kvalifikationer (NQF) og henviser i disse til den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF). Flere medlemsstater har gennemført det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET), den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelse (EQAVET) og referencerammen for kvalifikationer i det europæiske område for videregående uddannelser (QF-EHEA).

Det videre arbejde bør fremme validering af ikkeformel og uformel læring samt øge gennemsigtigheden og gøre det lettere at sammenligne kvalifikationer i hele Europa. For så vidt angår nyligt ankomne migranter kan eksisterende gennemsigtighedsinstrumenter også bidrage til en bedre forståelse af kvalifikationer erhvervet uden for EU i EU og omvendt. Passende anerkendelse og validering kan støtte udbredelsen af åbne og innovative læringspraksisser, herunder dem der gør brug af digital teknologi.

Det videre arbejde bør også fokusere på at gennemføre EQF og NQF mere effektivt og på at videreudvikle EQF med henblik på at øge gennemsigtigheden og gøre det lettere at sammenligne kvalifikationer. Anvendelsen af EQF og NQF kan støtte eksisterende anerkendelsespraksisser og dermed lette anerkendelsesprocessen.

Der bør efter en indledende konsekvensanalyse endvidere navnlig lægges vægt på at forenkle og rationalisere eksisterende EU-instrumenter såsom værktøjer, portaler og andre tjenester vedrørende færdigheder og kvalifikationer, der er målrettet den brede offentlighed med henblik på at styrke udbredelsen.

**Udjævning af investeringskløften:** Effektiv investering i kvalitetsuddannelse er en kilde til varig vækst. De offentlige budgetter har dog været knappe siden krisen, og adskillige medlemsstater har skåret i deres uddannelsesudgifter i faste priser. Det tyder på, at medlemsstaterne har brug for hjælp til at udforme reformer, der mere effektivt giver kvalitetsuddannelse i en bred samfundsmæssig kontekst. Investeringsplanen for Europa, Erasmus+, de europæiske struktur- og investeringsfonde, herunder ungdomsbeskæftigelsesinitiativet og Horisont 2020, kan være med til at stimulere investeringerne og støtte ET 2020's politiske prioriteter, samtidig med at den stærke forbindelse til politikkerne sikres.

### 3. STYRING OG ARBEJDSMETODER

Styringen af ET 2020 er blevet bedre siden den fælles rapport i 2012, navnlig ved den styrkede evidensopbygning (Education and Training Monitor) og arbejdsgruppernes operationelle karakter og ved udviklingen af regelmæssigt afholdte platforme for udvekslinger mellem vigtige interessenter, såsom Education, Training and Youth Forum. Evalueringen viser, at der er konsensus omkring følgende tilgang til næste arbejdscyklus:

- **Solid analytisk evidens og overvågning af fremskridt** er nødvendig for effektiviteten af ET 2020-rammen, og udarbejdelsen af dokumentation og overvågningen vil blive gennemført i samarbejde med Eurostat, Eurydice-netværket, Cedefop, OECD og andre organisationer.
- Strømlining og **rationalisering af rapporteringen** som led i ET 2020-rammen er fortsat en prioritet, der vil blive styrket ved en forlængelse af arbejdscyklussen til fem år. Optimal udnyttelse af de analytiske og ajourførte fakta og tal, f.eks. via Eurydice-netværket og Cedefop (Det Europæiske Reference- og Ekspertisenetværk for Erhvervsrettet Uddannelse). Desuden vil der også blive taget højde for ajourførte nationale data i de landespecifikke kapitler af Education and Training Monitor, hvis de er metodologisk forsvarlige.
- **Stærkere forbindelser mellem uddannelse, erhvervsliv og forskning samt involvering af arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet** vil styrke virkningen af ET 2020 og læringssystemernes relevans med henblik på at øge Europas innovationskapacitet. Vidensalliancer og alliancer vedrørende sektorspecifikke kvalifikationer under Erasmus+, Marie Skłodowska-Curie-aktioner og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi under Horisont 2020 er i denne henseende toneangivende. Interessenternes involvering vil også blive stimuleret gennem Education, Training and Youth Forum, det europæiske forum mellem universiteter og erhvervslivet, erhvervsuddannelses-/erhvervsforummet og tematiske fora i medlemsstaterne. Der vil blive fulgt op på samarbejdet med det europæiske civilsamfund og arbejdsmarkedets parter i Europa med henblik på at udnytte deres ekspertise og kapacitet til at lave opbyggende arbejde optimalt.



ET 2020-redskaberne har bevist deres værdi, men de har ikke altid haft en effektiv virkning på nationalt plan, navnlig på grund af manglende synkronisering af aktiviteter, mangler inden for formidling og ringe national opmærksomhed omkring nytten af resultaterne. Værktøjskassen for ET 2020 vil blive styrket:

- Kommissionen vil for at forbedre gennemsigtigheden og sammenhængen i ET 2020-aktiviteterne i samarbejde med medlemsstaterne (herunder formandskabstrioen) udarbejde en **vejledende rullende arbejdsplan for ET 2020**, der integrerer og giver et klart overblik over de centrale aktiviteter og peerlæringsbegivenheder, der er planlagt i forbindelse med de uformelle møder mellem højtstående embedsmænd, dvs. under møderne mellem generaldirektørerne for skoler, erhvervsuddannelse og videregående uddannelse (»DG-møder«) og gruppen på højt plan vedrørende uddannelse, ET 2020-arbejdsgrupperne, rådgivningsgruppen for den europæiske referenceramme for kvalifikationer og Den Stående Arbejdsgruppe om Indikatorer og Benchmarks.
- En ny generation af **arbejdsgrupper** <sup>(13)</sup> vil fra 2016 arbejde på **konkrete spørgsmål** vedrørende ET 2020 i bilaget. Deres mandater vil blive foreslået af Kommissionen og tilpasset i henhold til medlemsstaternes kommentarer, navnlig gennem Uddannelsesudvalget. Grupperne vil regelmæssigt aflægge rapport til de relevante uformelle grupper af højtstående embedsmænd (dvs. DG-møderne og gruppen på højt plan vedrørende uddannelse), der vil lede arbejdet, og til Uddannelsesudvalget, som forelægger relevante resultater for Rådet. Innovative arbejdsmetoder vil blive fremmet, og gruppernes resultater vil blive bedre formidlet med henblik på at muliggøre reel vidensdeling og fremme det opfølgende arbejde.
- **ET 2020-peerlæringsaktiviteterne**, der normalt foregår i arbejdsgrupperne, vil blive styrket, og medlemsstaterne sættes i stand til at dele lignende strategiske udfordringer vedrørende klyngesamarbejde. **Peerevalueringer**, der blev afholdt på et frivilligt grundlag som et led i gennemførelsen af den fælles rapport fra 2012, og som fokuserer på landespecifikke udfordringer, har vist sig at være nyttige i forbindelse med de uformelle DG-møder, men der er brug for mere forberedelse og interaktiv dialog. Skræddersyet **peerrådgivning** kan også benyttes med henblik på at støtte en særlig national reformdagsorden <sup>(14)</sup>.
- **Formidlingen af god praksis** og indhøstede erfaringer, der kan omfatte relevante internationale erfaringer, vil blive styrket gennem tematiske begivenheder, udveksling af policylæring og enhver form for vidensdeling og udveksling om hvad, der virker på uddannelsesområdet. Med henblik på at fremme et effektivt udbytte af visse centrale resultater af ET 2020 blandt interessenterne på uddannelsesområdet vil der blive lagt særlig vægt på formidling af de væsentlige budskaber på EU's officielle sprog, i det omfang ressourcerne tillader det. Desuden vil der indgå ordninger vedrørende formidling i mandatet for ET 2020-grupperne, og de vil blive afspejlet i det rullende arbejdsprogram.
- **Education and Training Monitor**, der er synkroniseret med det europæiske semester og kilde til ajourført tematisk og landespecifik evidens, vil blive systematisk anvendt til at belyse politiske debatter på rådsniveau og i Europa-Parlamentet i forbindelse med drøftelser om udfordringer og reformer på uddannelsesområdet.
- Potentialet i **Erasmus+** vil blive anvendt fuldt ud for at øge virkningen af ET 2020-redskaberne, herunder gennem forankring af udarbejdelsen af policyeksperimenter i arbejdsgrupperne og ved anvendelse af evidens, der er indsamlet gennem projekter i topklasse.
- Selv om der er taget positive skridt til at fremme samarbejdet om uddannelse med Beskæftigelsesudvalget som opfølgning af den fælles rapport fra 2012, er der stadig mulighed for at undersøge, hvordan man kan forbedre dette forhold og dets struktur, f.eks. ved at tilskynde til mere evidensbaseret debat om menneskelig kapital i overensstemmelse med EPSCO-Rådets konklusioner af 9. marts 2015.
- Fremme samarbejdet, både inden for Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport og med andre rådssammensætninger.

<sup>(13)</sup> Disse arbejdsgrupper — først oprettet af Kommissionen i henhold til arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010 for at gennemføre den åbne koordinationsmetode på uddannelsesområdet — tilbyder et forum for udveksling af god praksis på disse områder. De samler på et frivilligt grundlag eksperter fra medlemsstaterne.

<sup>(14)</sup> Peerrådgivning er et instrument, der på et frivilligt og gennemsigtigt grundlag samler fagfolk på området fra et lille antal nationale myndigheder med henblik på at yde ekstern rådgivning til et land, der undergår en betydelig politisk udvikling. Hensigten hermed er at komme videre end informationsdeling og skabe et forum, hvor der kan findes løsninger på nationale udfordringer i en deltagerorienteret workshop.

## BILAG

## PRIORITETSOMRÅDER FOR EUROPÆISK SAMARBEJDE OM UDDANNELSE

Midtvejsevalueringen bekræftede relevansen af de fire **strategiske mål** for ET 2020, som Rådet fastsatte i 2009:

1. virkeliggørelse af livslang læring og mobilitet
2. højere kvalitet og større effektivitet i uddannelsen
3. lige muligheder for alle, social samhørighed og aktivt medborgerskab
4. Fremme af kreativitet og innovation, herunder iværksætterkultur, på alle uddannelsesniveauer.

Inden for disse strategiske mål fremhævede evalueringen medlemsstaternes fælles mål om at strømline de nuværende prioritetsområder for handling. Nedenstående skema foreslår at reducere antallet af **prioritetsområder** fra 13 til 6, idet hvert af dem kan bidrage til et eller flere strategiske mål for perioden frem til 2020, i fuld sammenhæng med og som bidrag til EU's overordnede politiske prioriteter.

I nedenstående skema er prioritetsområderne inddelt i **konkrete emner** som svar på Rådets anmodning om en mere konkret angivelse af fremtidige arbejdsområder. Der vil blive fulgt op på disse områder gennem arbejdsmetoderne i ET 2020 og værktøjskassen; de i) afspejler en fælles udfordring for medlemsstaterne og ii) viser en merværdi ved at imødegå dem på europæisk plan. De **konkrete emner** vil udgøre grundlaget for mandatet for næste generation af arbejdsgrupperne i ET 2020.

Medlemsstaterne udvælger afhængigt af de nationale prioriteter, i hvilke arbejds- og samarbejdsområder de ønsker at deltage.

Prioritetsområder	Konkrete emner
1 <b>Viden, kvalifikationer og kompetencer af relevans og høj kvalitet, der er udviklet gennem livslang læring, og som fokuserer på resultaterne af læring med henblik på beskæftigelsesegnethed, innovation, aktivt medborgerskab og trivsel</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>i. Styrkelse af målrettede politiske foranstaltninger for at nedbringe ringe resultater inden for <b>grundlæggende kvalifikationer</b> i hele Europa, der omfatter <b>sprog, læse- og skrivefærdigheder, matematik, naturvidenskabelige og digitale kompetencer</b></li> <li>ii. Styrket udvikling af <b>tværgående kvalifikationer og nøglekompetencer</b> i overensstemmelse med referencerammen om nøglekompetencer inden for livslang læring, navnlig <b>digitale kompetencer, entreprenørskab og sprogkundskaber</b></li> <li>iii. Genindførelse og fortsættelse af strategier for livslang læring, der tackler <b>overgangsfaserne</b> inden for uddannelse, idet man gennem vejledning af høj kvalitet letter overgangen til og mellem erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og voksenuddannelser, herunder ikkeformel og uformel læring, og fra uddannelse til beskæftigelse</li> <li>iv. Fremme af <b>generelt retfærdig adgang til økonomisk overkommelige dagtilbud</b>, specielt for dårligt stillede, og fremme af kvalitetsrammen på dette område</li> <li>v. Nedbringelse af <b>andelen af unge, der forlader skolen tidligt</b>, ved at støtte skolebaserede strategier med en overordnet inkluderende uddannelsesvision med den lærende i centrum og muligheder for at få »en chance til« med vægt på effektive læringsmiljøer og pædagogikker</li> <li>vi. Fremmet relevans af <b>videregående uddannelse</b> for arbejdsmarkedet og samfundet, også gennem bedre information om og foregribelse af arbejdsmarkedets behov og resultater, f.eks. sporing af nyuddannedes karriereforløb, tilskyndelse til udarbejdelse af undervisningsplaner, mere arbejdsbaseret læring og øget samarbejde mellem institutioner og arbejdsgivere</li> </ol>

Prioritetsområder	Konkrete emner
	<p>vii. Gennemførelse af Rigamødets resultater på mellemlang sigt vedrørende <b>erhvervsuddannelser</b> (se detaljer i slutningen af teksten), idet den europæiske alliance for lærlingeuddannelser og evnen til at forudsige arbejdsmarkedets behov styrkes</p> <p>viii. Gennemførelse af den <b>nye europæiske dagsorden for voksenuddannelse</b> (se detaljer i slutningen af teksten)</p>
<p>2 <b>Inkluderende uddannelse, ligestilling og lighed, ikkediskrimination og fremme af medborgerskabs-kompetencer</b></p>	<p>i. Håndtering af de <b>lærendes</b> stigende <b>forskellighed</b> og styrkelse af <b>adgangen til inkluderende almen uddannelse af god kvalitet</b> for alle lærende, herunder dårligt stillede grupper, såsom lærende med særlige behov, nyligt tilkomne migranter, personer med migrantbaggrund og romaer, samtidig med at diskrimination, racisme, segregering, chikane (herunder cybermobning), vold og stereotyper bekæmpes</p> <p>ii. Tackling af spørgsmålet om kønsforskelle inden for uddannelse og ulige muligheder for kvinder og mænd og fremme af <b>mere kønsafbalancerede uddannelsesvalg</b></p> <p>iii. Lettelse af indvandreres effektive tilegnelse af undervisnings- og beskæftigelsesmønstre gennem formel og uformel læring</p> <p>iv. Fremme af <b>medborgerskabskompetencer, interkulturelle og sociale kompetencer</b>, gensidig forståelse og respekt og personlig tilegnelse af demokratiske værdier og grundlæggende rettigheder på alle uddannelsesniveauer</p> <p>v. Styrket <b>kritisk tænkning</b> samt cyber- og mediekenndskab</p>
<p>3 <b>Åben og innovativ uddannelse, herunder gennem fuld tilslutning til den digitale tidsalder</b></p>	<p>i. Yderligere undersøgelse af potentialet i <b>innovative og aktive pædagogiske metoder</b>, såsom tværgående undervisning og samarbejdsmetoder, for at styrke udviklingen af relevante kvalifikationer og kompetencer på et højt niveau, idet inkluderende uddannelse fremmes, herunder for dårligt stillede og handicappede lærende</p> <p>ii. Fremmet <b>samarbejde</b> ved stimulering af engagementet hos lærende, lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale, forældre og hele lokalsamfundet som f.eks. civilsamfundsgrupper, arbejdsmarkedets parter og erhvervslivet</p> <p>iii. Øget <b>synergi</b> mellem uddannelse, forskning og innovationsaktiviteter med et bæredygtigt vækstperspektiv, der bygger på udvikling inden for videregående uddannelser med et nyt fokus på erhvervsuddannelser og -skoler</p> <p>iv. Øget anvendelse af <b>IKT</b> med henblik på at øge kvaliteten og relevansen af uddannelse på alle niveauer</p> <p>v. Fremme af tilgængeligheden og kvaliteten af <b>åbne og digitale uddannelsesressourcer</b> og pædagogiske metoder på alle uddannelsesniveauer i samarbejde med europæiske open sourcesamfund</p> <p>vi. Håndtering af udviklingen af <b>digitale kompetencer på alle læringsniveauer</b>, herunder ikkeformel og uformel, som reaktion på den digitale revolution</p>
<p>4 <b>Stærk støtte til lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale</b></p>	<p>i. Styrket <b>rekruttering, udvælgelse og introduktion</b> af og for de bedste og bedst egnede kandidater til underviserfaget</p> <p>ii. Øget <b>tiltrækningskraft</b>, for begge køn, og status ved underviserfaget</p>

Prioritetsområder	Konkrete emner
	iii. Støtte til <b>grunduddannelse og faglig videreuddannelse</b> på alle niveauer, navnlig for at kunne tackle de lærendes øgede forskellighed, tidligt skolefråfald, arbejdsbaseret læring, digitale kompetencer og innovative pædagogiske metoder, herunder gennem EU-redskaber som eTwinning, School Education Gateway (skoleuddannelsesportalen) og ePlatformen for voksenuddannelse i Europa (EPALE) iv. Støtte til fremme af kvalitets <b>undervisning</b> på alle niveauer i forbindelse med udformningen af læreruddannelsesprogrammerne og lærings- og incitamentsstrukturer samt udforskning af nye metoder til at måle kvaliteten af læreruddannelsen
5 <b>Gennemsigtighed og anerkendelse af færdigheder og kvalifikationer for at fremme lærings- og arbejdsmobilitet</b>	i. Fremme af <b>gennemsigtighed, kvalitetssikring, validering og derved anerkendelse</b> af færdigheder og/eller kvalifikationer, herunder dem, der er tilegnet gennem digitale, online- og åbne læringsressourcer samt ikkeformel og uformel læring ii. <b>Forenkling og rationalisering</b> af gennemsigtigheds-, dokumentations-, validerings- og anerkendelsesredskaber, der involverer direkte kontakt til lærende, arbejdstagere og arbejdsgivere og yderligere gennemførelse af den europæiske referenceramme for kvalifikationer og de nationale referencerammer for kvalifikationer iii. Støtte til <b>mobilitet</b> for elever, lærlinge, studerende, lærere, undervisningspersonale og forskere iv. Udvikling af strategiske partnerskaber og fælles kurser, navnlig ved øget <b>internationalisering</b> af videregående uddannelser og erhvervsuddannelser
6 <b>Bæredygtige investeringer og uddannelsessystemernes kvalitet og effektivitet</b>	i. Udforskning af <b>investeringsplanen for Europas</b> potentiale inden for uddannelse, herunder ved fremme af finansieringsmodeller, der tiltrækker private aktører og kapital ii. Tilskyndelse af medlemsstaterne til at anvende evidensbaseret politikudformning, herunder evaluering og vurdering af uddannelsesordninger, med henblik på at <b>overvåge politikker og udarbejde reformer</b> , der mere effektivt leverer kvalitetsuddannelse iii. Fremme af innovative måder til at sikre <b>bæredygtige investeringer</b> i uddannelse og undersøgelse af resultatbaseret finansiering og omkostningsdeling, hvor det er hensigtsmæssigt

#### SPECIFIKKE PRIORITETER FOR ERHVERVSUDDANNELSE OG FOR VOKSENUDDANNELSE INDTIL 2020

Til brug for erhvervsuddannelsernes sektorrelaterede dagsordener (København-Brüggeprocessen) og for voksenuddannelser er det nødvendigt med en mere detaljeret identifikation — og godkendelse gennem denne fælles rapport — af resultatmålene/prioriteterne for perioden frem til 2020.

#### I. ERHVERVSUDDANNELSE

Rigakonklusionerne af 22. juni 2015 foreslog følgende nye sæt resultatmål på mellemlang sigt <sup>(1)</sup> vedrørende erhvervsuddannelse for perioden 2015-2020:

— Fremme af **arbejdsbaseret læring** i enhver form med særlig vægt på lærlingeuddannelser gennem inddragelse af arbejdsmarkedets parter, virksomheder, handelskamre og udbydere af erhvervsuddannelser samt tilskyndelse til innovation og entreprenørskab

<sup>(1)</sup> [http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf)

- Yderligere udvikling af **kvalitetssikringsmekanismer** inden for erhvervsuddannelser i overensstemmelse med EQAVET <sup>(2)</sup>-anbefalingen og, som en del af kvalitetssikringssystemerne, etablering af varige **oplysnings- og feedbacksløjer til systemer for erhvervsrettede grunduddannelser og erhvervsrettede efter- og videreuddannelser** <sup>(3)</sup> baseret på læringsresultater
- Øget **adgang til erhvervsuddannelser og kvalifikationer for alle** gennem mere fleksible systemer, hvor det er muligt at skifte mellem forskellige retninger, navnlig ved at tilbyde effektive og integrerede vejledningstjenester og ved at gøre validering af ikkeformel og uformel læring mulig.
- Yderligere styrkelse af **nøglekompetencer** i læseplanerne for erhvervsuddannelser og mere effektive muligheder for at tilegne sig eller udvikle disse kvalifikationer gennem erhvervsrettede grunduddannelser og erhvervsrettede efter- og videreuddannelser
- Introduktion af systematiske tilgange til og muligheder for **grundlæggende faglig uddannelse og faglig videre- og efteruddannelse af lærere, undervisere og mentorer** inden for erhvervsuddannelser i både skole- og arbejdsbaserede rammer.

## II. VOKSENUDDANNELSE

Den nye europæiske dagsorden for voksenuddannelse <sup>(4)</sup>, som Rådet vedtog i 2011, skitserede en række prioriterede områder for perioden 2012-2014, men satte dem i et langsigtet perspektiv tilpasset de fire strategiske mål for ET 2020. De specifikke prioriteter, som medlemsstaterne med Europa-Kommissionens støtte skulle koncentrere sig om indtil 2020 for at gennemføre dagsordenens langsigtede vision, er følgende:

- **Styring:** sikre sammenhængen mellem voksenuddannelse og andre politikområder, forbedre koordinationen, effektiviteten og relevansen i forhold til behovene i samfundet, økonomien og miljøet, i relevant omfang øge såvel private som offentlige investeringer.
- **Udbud og optag:** udvide udbuddet betydeligt af voksenuddannelser af høj kvalitet, navnlig inden for læse- og skrivefærdigheder, talfærdighed og digitale kompetencer, og øge optaget gennem effektive tilgange til kontakt, vejledning og motivation, der er målrettet grupperne med det største behov
- **Fleksibilitet og adgang:** udvide adgangen ved at øge tilgængeligheden af arbejdsbaseret læring og gøre effektiv brug af IKT, indføre procedurer til at identificere og vurdere kvalifikationer hos voksne med ringe kvalifikationer og give tilstrækkeligt med nye chancer til at få en anerkendt EQF-kvalifikation til dem, der ikke har EQF-kvalifikationer på niveau 4
- **Kvalitet:** forbedre kvalitetssikring, herunder overvågning og konsekvensanalyse, forbedre voksenunderviseres grunduddannelse og videre- og efteruddannelse og indsamle de nødvendige data om behovene for effektivt at kunne målrette og udarbejde udbuddet.

<sup>(2)</sup> EUT C 155 af 8.7.2009.

<sup>(3)</sup> EUT C 324 af 1.12.2010, s. 5.

<sup>(4)</sup> EUT C 372 af 20.12.2011, s. 1.

**Rådets konklusioner om mindskelse af skolefrafald og fremme af succes i skolen**

(2015/C 417/05)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM HENVISER TIL

- Europa 2020-målet på uddannelsesområdet om at reducere det gennemsnitlige skolefrafald i Europa <sup>(1)</sup> til mindre end 10 % senest i 2020 <sup>(2)</sup>
- Rådets konklusioner af 12. maj 2009 om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (»ET 2020«) <sup>(3)</sup>
- Rådets og Kommissionens fælles rapport for 2015 om gennemførelse af en strategiramme for det europæiske samarbejde inden for uddannelse <sup>(4)</sup>,

SOM TAGER HENSYN TIL

- Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring <sup>(5)</sup>
- Rådets konklusioner af 11. maj 2010 om den sociale dimension af uddannelse <sup>(6)</sup>
- Rådets konklusioner om førskolepædagogik: hvordan vi giver alle vores børn den bedste begyndelse i fremtidens verden <sup>(7)</sup>
- Rådets henstilling fra 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald <sup>(8)</sup>, navnlig bilaget med en politisk ramme og en opfordring til at sikre, at medlemsstaterne inden udgangen af 2012 har indført sammenhængende politikker vedrørende skolefrafald, omfattende forebyggelses, indgrebs- og kompensationsforanstaltninger
- Europa-Parlamentets beslutning af 1. december 2011 om løsning af problemet med elever, der forlader skolen for tidligt <sup>(9)</sup>
- Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti <sup>(10)</sup>
- Pariserklæringen af 17. marts 2015 om fremme af medborgerskab og de fælles værdier frihed, tolerance og ikkediskrimination ved hjælp af uddannelse,

OG PÅ BAGGRUND AF

- det luxembourgiske formandskabs symposium om at blive på sporet og løse problemet med skolefrafald og fremme succes i skolen, som blev afholdt den 9.-10. juli 2015 i Luxembourg, og som samlede deltagere fra hele EU på områderne politikudformning, forskning og praksis til en debat om dette vigtige emne
- det luxembourgiske formandskabs konference om mangfoldighed og flersprogethed inden for dagtilbud, som blev afholdt den 10.-11. september 2015 i Luxembourg
- den endelige rapport fra 2013 fra den tematiske ET 2020-arbejdsgruppe om skolefrafald og de politiske budskaber fra 2015 fra arbejdsgruppen om skolepolitik
- rapporten fra 2014 fra den tematiske ET 2020-arbejdsgruppe om dagtilbud, hvori der foreslås nøgleprincipper for en kvalitetsramme på dette område,

<sup>(1)</sup> Andelen af befolkningen mellem 18 og 24 år, der kun har en uddannelse på folkeskoleniveau eller lavere og ikke længere er under uddannelse (Eurostat/Labour Force Survey).

<sup>(2)</sup> EUCO 13/10, bilag I, fjerde led (s. 12).

<sup>(3)</sup> EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2.

<sup>(4)</sup> Se side 25 i denne EUT.

<sup>(5)</sup> EUT L 394 af 30.12.2006, s. 10.

<sup>(6)</sup> EUT C 135 af 26.5.2010, s. 2.

<sup>(7)</sup> EUT C 175 af 15.6.2011, s. 8.

<sup>(8)</sup> EUT C 191 af 1.7.2011, s. 1.

<sup>(9)</sup> EUT C 165 E af 11.6.2013, s. 7.

<sup>(10)</sup> EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1.

## FINDER FØLGENDE:

Halvvejs igennem både Europa 2020-strategien og ET 2020-strategirammen og fire år efter Rådets vedtagelse af en henstilling om politikker, som skal mindske skolefrafald <sup>(1)</sup>, er tiden moden til at gøre status over de hidtidige fremskridt med henblik på at revidere, konsolidere og forbedre de foranstaltninger, der har til formål at mindske dette fænomen og fremme succes i skolen for alle.

Siden vedtagelsen af Rådets henstilling i 2011 er mange tidligere undersøgelsesresultater vedrørende skolefrafald blevet finjusteret og suppleret med peerlæring og udveksling af god praksis mellem medlemsstater, med yderligere forskning og med detaljerede analyser af de politikker, der er vedtaget på nationalt plan. Det overordnede mål vedrørende skolefrafald i Europa 2020 har bevirket, at dette emne er forblevet højt oppe på de nationale politiske dagsordener og har bidraget til at fremme uddannelsesreformerne.

Selv om der i de senere år er gjort solide fremskridt med at nedbringe skolefrafaldsprocenterne, er der stadig for mange elever, der forlader deres uddannelse for tidligt <sup>(2)</sup>. Der er stadig enorme forskelle mellem og inden for medlemsstaterne, og de sammenhængende strategier, der blev fremført i Rådets henstilling fra 2011, mangler stadig i mange lande.

Derfor anerkender EU og medlemsstaterne nødvendigheden af aktivt at fortsætte bestræbelserne for at nå — og hvis det er muligt, endda overgå — Europa 2020-målet;

## UNDERSTREGER FØLGENDE:

1. Skolefrafald skyldes ofte en række hyppigt indbyrdes forbundne personlige, sociale, økonomiske, kulturelle, uddannelsesmæssige, kønsrelaterede og familierelaterede faktorer og er knyttet til situationer med kumulativ marginalisering, der ofte har oprindelse i den tidlige barndom. Grupper med lav socioøkonomisk status er berørt i større udstrækning, og skolefrafaldstallene er særlig alarmerende for visse grupper, såsom børn med migrantbaggrund (herunder nyligt ankomne migranter og udenlandsk fødte børn), romabørn og børn med særlige uddannelsesbehov.
2. Udformningen og kvaliteten af uddannelsessystemerne har også kraftig indflydelse på de lærendes deltagelse og resultater, og visse systemiske faktorer kan påvirke læringsprocessen negativt. Derudover kan faktorer såsom et ugunstigt skoleklima, vold og mobning, et læringsmiljø, hvor de lærende ikke føler sig respekteret eller værdsat, undervisningsmetoder og læseplaner, der ikke altid er de mest hensigtsmæssige, utilstrækkelig læringsstøtte, mangel på karriereudvikling og -vejledning eller et dårligt forhold mellem lærer og elev føre til, at lærende forlader skolen for tidligt.
3. I vores stadig mere mangfoldige samfund er der et presserende behov for en samlet og koordineret indsats fra både uddannelsesinteressenter og andre interessenter med det formål at fremme fælles værdier såsom tolerance, gensidig respekt, lige muligheder og ikkediskrimination samt at støtte social integration, interkulturel forståelse og følelsen af at høre til.
4. Sikring af, at alle unge har lige adgang til inkluderende uddannelse <sup>(3)</sup> af høj kvalitet og mulighed for at udvikle deres fulde potentiale uafhængigt af individuelle, familierelaterede eller kønsrelaterede faktorer, socioøkonomisk status og livserfaringer, er afgørende for at forebygge marginalisering og social eksklusion og mindske risikoen for ekstremisme og radikalisering.
5. Fuldførelse af en gymnasial uddannelse eller en erhvervsrettet uddannelse anses ofte for at være et minimumsadsangskrav til en vellykket overgang fra uddannelse til arbejdsmarked og til adgang til næste uddannelsesstrin. Da unge, der forlader skolen for tidligt, i højere grad risikerer arbejdsløshed, fattigdom og social eksklusion, kan investering i støtte til unges uddannelsesmæssige resultater medvirke til at bryde den onde cirkel med afsavn og videreførelse af fattigdom og ulighed fra en generation til den næste;

<sup>(1)</sup> Det Forenede Kongerige stemte imod henstillingen.

<sup>(2)</sup> Ifølge data fra 2014 har 11,1 % af de 18-24-årige forladt deres uddannelse uden at fuldføre et gymnasialt uddannelsesprogram, hvilket svarer til ca. 4,4 mio. unge (kilde: Eurostat (LFS), 2014).

<sup>(3)</sup> I forbindelse med disse konklusioner betegner *inkluderende uddannelse* alles ret til kvalitetsuddannelse, der opfylder grundlæggende læringsbehov og beriger de lærendes liv.

## OPFORDRER UNDER BEHØRIGT HENSYN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET OG I OVERENSSTEMMELSE MED NATIONALE FORHOLD MEDLEMSSTATERNES TIL

1. aktivt at stræbe efter at gennemføre Rådets henstilling fra 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald, navnlig ved at
  - a) fortsætte processen med at udvikle og gennemføre sammenhængende strategier — eller tilsvarende integrerede politikker, der består af evidensbaserede forebyggelses-, indgrebs- og kompensationsforanstaltninger — som på en sammenhængende måde indgår i uddannelse af høj kvalitet og er genstand for et vedvarende politisk engagement med stærk vægt på forebyggelse
  - b) sikre engageret deltagelse af og langsigtet samarbejde mellem interessenter fra alle relevante områder (navnlig uddannelse, beskæftigelse, økonomiske anliggender, sociale anliggender, sundhed, boligforhold, ungdom, kultur og sport) på og på tværs af alle niveauer og på grundlag af klart identificerede roller og ansvarsområder og med tæt koordinering
2. sideløbende med EU's skolefrafaldsindikator at undersøge mulighederne for at udvikle og forbedre nationale dataindsamlingssystemer, der regelmæssigt indsamler et bredt udsnit af oplysninger <sup>(1)</sup> om lærende, særlig unge i risikogruppen og elever, der forlader skolen for tidligt. Sådanne systemer, der skal dække alle niveauer af og former for uddannelse og være i fuld overensstemmelse med national lovgivning om databeskyttelse, kunne:
  - a) muliggøre regelmæssig overvågning af uddannelsesmæssige fremskridt med henblik på tidligt at opdage og identificere lærende, der risikerer skolefrafald
  - b) medvirke til at definere kriterier og indikatorer for identificering af uddannelsesmæssigt handicap
  - c) bidrage til forstå årsagerne til skolefrafald, bl.a. ved indsamling af de lærendes synspunkter
  - d) lette adgangen til data og information på forskellige politiske niveauer og anvendelsen heraf i forbindelse med styring og overvågning af politikudviklingen
  - e) tilvejebringe et grundlag for at udvikle effektiv vejledning og støtte i skolerne med henblik på at forebygge skolefrafald samt opfølgende foranstaltninger for unge, der har forladt deres uddannelse for tidligt
3. hvor det er relevant, at overveje at fastsætte mere ambitiøse nationale mål for mindskelse af skolefrafald, navnlig hvis de eksisterende mål allerede er nået
4. at udpege de skoler eller lokale miljøer, hvor der er høj risiko for skolefrafald og en høj grad af uddannelsesmæssigt handicap, og som kunne have gavn af yderligere støtte og ressourcer
5. hvis det er relevant, at stræbe efter at reformere uddannelsessystemerne og se på hele spektret af uddannelse, herunder ikkeformel læring og anerkendelse af den rolle, som ungdomsarbejde spiller, med henblik på at styrke den strukturelle, pædagogiske, pensummæssige og faglige kontinuitet, lette overgange, tackle opdeling og ulighed i uddannelsessystemerne og fremme foranstaltninger, der støtter de lærendes fremskridt og uddannelsesmæssige resultater og motiverer dem til at fuldføre deres uddannelse
6. at sikre generel, lige adgang til økonomisk overkommelige dagtilbud af høj kvalitet. De kognitive og ikkekognitive færdigheder, der udvikles i dagtilbud, kan hjælpe børn til at udfolde deres fulde evner og give dem et grundlag for livet og succes i skolen. Dagtilbudsstrukturer bør også tilskynde til effektiv tilegnelse af det eller de sprog, som der undervises på, samtidig med at den kulturelle og sproglige mangfoldighed respekteres. Udvikling af følelsen af at høre til og etablering af trygge og tillidsfulde relationer fra en tidlig alder er afgørende for børns videre læring og udvikling

<sup>(1)</sup> Et bredt udsnit af oplysninger betyder navnlig at få større viden om:

- den alder, hvor afbrydelsen af uddannelsen sker
- forholdet mellem skolefrafald og pjækkeri
- forskelle med hensyn til skolefrafald for så vidt angår køn, akademiske resultater eller opnået uddannelsesniveau
- socioøkonomisk baggrund eller tilsvarende, f.eks. oplysninger om nabolaget
- den lærendes baggrund og/eller modersmål.



7. at tilskynde til og fremme samarbejdsorienterede tilgange (der omfatter alle aspekter af skolen) til at mindske skolefrafald på lokalt niveau, for eksempel gennem:
  - a) større råderum for skoler med hensyn til styring, læreplansspørgsmål og arbejdsmetoder, herunder ved at øge autonomien ledsaget af reel ansvarlighed
  - b) passende åbne og gennemsigtige kvalitetssikringsmekanismer og skoleplanlægnings- og skoleforbedringsprocesser, som etableres og gennemføres med aktiv inddragelse af hele skolesamfundet (skoleledere, lærere og andet personale, lærende, forældre og familier)
  - c) effektive partnerskaber og tværsektorielt samarbejde mellem skoler og eksterne interessenter, herunder forskellige fagfolk, NGO'er, virksomheder, foreninger, ungdomsarbejdere, lokale myndigheder og tjenesteydere samt andre repræsentanter fra samfundet generelt i overensstemmelse med de lokale rammer
  - d) samarbejde mellem skoler af forskellige typer og på forskellige niveauer, der er beliggende i samme område, samt netværkssamarbejde og tværfaglige læringsfællesskaber på regionalt, nationalt og internationalt plan for at fremme udveksling af god praksis
  - e) ekspertise inden for skolestyring og -ledelse, for eksempel ved at forbedre ansættelsesprocedurerne og mulighederne for løbende faglig udvikling for skoleledere
  - f) en kultur præget af støtte og samarbejde mellem elever, forældre, familier og skolepersonale med henblik på at styrke unges identificering med skolesystemet, øge deres motivation til at lære og fremme deres involvering i samarbejdsbaserede beslutningsprocesser
  - g) støtte til skoler til at nå ud til alle forældre og familier ud over de formelle krav om deltagelse og til at opbygge en kultur præget af gensidig tillid og respekt, hvor forældre og familier føler sig velkomne i skolen og involverede i deres børns læring
  - h) mekanismer til at påvise tidlige tegn på manglende engagement, såsom regelmæssigt fravær eller adfærdsproblemer
  - i) systematiske støtterammer for lærende, der risikerer at forlade skolen for tidligt, herunder mentorordninger, rådgivning og psykologisk støtte, samt mulighed for ekstra støtte til lærende, hvis modersmål ikke er det eller de sprog, som der undervises på
  - j) tilbud om en bred vifte af tilgængelige ikkeskemalettede aktiviteter og aktiviteter uden for skoletiden — for eksempel inden for sport, kunst, frivilligt arbejde eller ungdomsarbejde — som kan supplere læringserfaringerne og øge de lærendes deltagelse, motivation og følelse af at høre til
8. at undersøge potentialet for mere personliggjorte og elevcentrerede former for undervisning og læring, herunder ved hjælp af digitale ressourcer, samt anvendelse af forskellige evalueringsmetoder såsom formativ evaluering <sup>(1)</sup>, samtidig med at der tilskyndes til høje forventninger hos alle elever, og adgangen fremmes til de grundlæggende kvalifikationer og den grundlæggende viden, der ruster dem bedst muligt til fremtiden
9. under behørig hensyntagen til den institutionelle autonomi at sikre, at den grundlæggende læreruddannelse og løbende faglige udvikling giver lærere, undervisere, skoleledere, fagfolk inden for dagtilbud og andet personale de kvalifikationer og kompetencer og den baggrundsviden, der er nødvendige for at kunne forstå og håndtere uddannelsesmæssige handicap og eventuelle risikofaktorer, der kan føre til manglende engagement eller skolefrafald. Sådanne kvalifikationer og kompetencer og en sådan viden kan omfatte spørgsmål såsom klasseværelses- og mangfoldighedsledelsesstrategier, opbygning af relationer, konfliktløsning, teknikker til forebyggelse af mobning samt oplysning og vejledning om karrieremuligheder
10. at sikre, at karriereudvikling og -vejledning, mere fleksible forløb og erhvervsuddannelse af høj kvalitet af lige så høj værdi som almen undervisning er til rådighed for alle lærende
11. at give alle unge, som har forladt uddannelsen for tidligt, adgang til kvalitetsordninger, som giver en ny chance, og andre muligheder for at vende tilbage til det almindelige uddannelsessystem og sikre, at enhver form for viden, færdigheder og kompetencer, der er erhvervet på denne måde, bl.a. gennem ikkeformel og uformel læring, valideres i overensstemmelse med Rådets henstilling fra 2012 <sup>(2)</sup>;

<sup>(1)</sup> I forbindelse med disse konklusioner betegner udtrykket *formativ evaluering* foranstaltninger, der anvendes til nøjagtigt at identificere de lærendes behov og give rettidig og kontinuerlig feedback som en del af læringsprocessen.

<sup>(2)</sup> EUT C 398 af 22.12.2012, s. 1.

## OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL

1. at gøre størst mulig brug af de muligheder, der tilbydes inden for ET 2020-strategirammen og via den åbne koordinationsmetode, herunder muligheden for at styrke peerlæring og om nødvendigt indgå kontrakt om forskning og undersøgelser, med henblik på at styrke evidensbaseret politikudformning og udvikle og formidle eksempler på vellykket politikpraksis
2. at bruge de finansieringsmuligheder, der ligger i EU-instrumenter såsom programmet Erasmus+, Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer <sup>(1)</sup>, til at støtte foranstaltninger med sigte på at mindske skolefrafald som led i de samlede politikker og fremme samarbejdet i og omkring skoler
3. at fortsætte med gennem forskning og peerlæring at identificere eksempler på de mest effektive samarbejdsorienterede praksisser i skolen og på lokalt plan med henblik på at afbøde uddannelsesmæssigt handicap, mindske skolefrafald og sikre mere inklusiv uddannelse; at sikre bred formidling af sådanne praksisser blandt fagfolk og interessenter i skolen, navnlig gennem eTwinning-partnerskabet og skoleuddannelsesportalen;

## OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL

1. at fortsætte med at følge og formidle oplysninger om udviklingen i medlemsstaterne og regelmæssigt at rapportere om fremskridt hen imod Europa 2020-målet og gennemførelsen af medlemsstaternes strategier eller tilsvarende integrerede politikker vedrørende skolefrafald inden for rammerne af det europæiske semester og ET 2020-rapporteringsordningerne, herunder gennem Education and Training Monitor
2. at videreudvikle samarbejdet med forskere, medlemsstaterne, relevante interessenter, netværk og organisationer med henblik på at støtte gennemførelsen af nationale politikker og EU-politikker vedrørende skolefrafald
3. sammen med medlemsstaterne at øge samarbejdet om dette emne med relevante internationale organisationer, såsom OECD
4. at minde om betydningen af at fastholde fokus på inklusiv uddannelse og mindske skolefrafald inden for rammerne af den planlagte midtvejsrevision af Erasmus+.

---

<sup>(1)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1017 af 25. juni 2015 om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer, Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter og om ændring af forordning (EU) nr. 1291/2013 og (EU) nr. 1316/2013 (EUT L 169 af 1.7.2015, s. 1).

## Rådets konklusioner om kultur i EU's eksterne forbindelser med fokus på kultur i udviklingssamarbejdet

(2015/C 417/06)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

1. SOM MINDER OM, at artikel 167, stk. 3 og 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) opfordrer Unionen og medlemsstaterne til at fremme samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, og opfordrer Unionen til at tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i traktaterne, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed
2. SOM UNDERSTREGER, at kultur i EU's eksterne forbindelser, herunder i udviklingssamarbejdet, er en af prioriteterne på den europæiske kulturdagsorden<sup>(1)</sup> og i Rådets efterfølgende arbejdsplaner på kulturområdet<sup>(2)</sup>, og at tværsektorielt samarbejde er vigtigt for at øge sammenhængen mellem forskellige politikker, som det er blevet understreget i en række nyligt vedtagne rådskonklusioner<sup>(3)</sup>
3. SOM ERINDRER OM, at i henhold til artikel 208 i TEUF føres Unionens politik med hensyn til udviklingssamarbejde inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil, og at Unionens og medlemsstaternes politik med hensyn til udviklingssamarbejde gensidigt supplerer og styrker hinanden
4. SOM MINDER OM De Forenede Nationers vedtagelse af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling<sup>(4)</sup>, der i flere af sine mål udtrykkeligt nævner kultur, samt Rådets konklusioner af 16. december 2014 om en forandringsdagsorden for perioden efter 2015<sup>(5)</sup>, der erkender, at kultur, herunder verdens kulturarv og kreative industrier, kan spille en vigtig rolle for at opnå inklusiv og bæredygtig udvikling
5. SOM UNDERSTREGER, at EU følger princippet om alle menneskerettigheders universelle, udelelige, indbyrdes forbundne og indbyrdes afhængige karakter, hvad enten det er civile, politiske, økonomiske, sociale eller kulturelle rettigheder<sup>(6)</sup>
6. SOM MINDER OM, at EU og medlemsstaterne har tiltrådt og dermed forpligtet sig til at gennemføre UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed fra 2005, der blandt andet understreger nødvendigheden af at inddrage kultur som strategisk element i udviklingspolitikkerne, og at kulturel mangfoldighed kun kan beskyttes og fremmes, hvis menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder sikres

SOM ER OVERBEVIST OM, at kultur bør være led i en strategisk og tværgående tilgang til Unionens eksterne forbindelser og udviklingssamarbejde i betragtning af dens betydelige kapacitet til at styrke disse politikker ved at bidrage til opbygning af langsigtede forbindelser på grundlag af mellemfolkelig udveksling, gensidig forståelse, tillid og troværdighed

UNDER BEHØRIG HENSYNTAGEN til Den Europæiske Unions og medlemsstaternes respektive kompetenceområder samt til nærhedsprincippet

UNDERSTREGER FØLGENDE:

### Vedrørende kultur i EU's eksterne forbindelser

7. For at virkeliggøre kulturens potentiale til at indgå som en vigtig del af de eksterne forbindelser er det nødvendigt at gå videre end til at give et indtryk af de europæiske kulturers mangfoldighed og sigte efter at skabe en ny ånd af

<sup>(1)</sup> Godkendt ved Rådets resolution af 16. november 2007 om en europæisk kulturdagsorden (EUT C 287 af 29.11.2007, s. 1).

<sup>(2)</sup> Den seneste er arbejdsplan på kulturområdet (2015-2018) (EUT C 463 af 23.12.2014, s. 4).

<sup>(3)</sup> De seneste er Rådets konklusioner af 26. november 2012 om kulturforvaltning (EUT C 393 af 19.12.2012, s. 8).

<sup>(4)</sup> FN's topmøde om bæredygtig udvikling (25.-27. september 2015 i New York) vedtog 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling (»Ændring af vores samfund«), herunder et enkelt sæt af globale mål for bæredygtig udvikling (SDG-målene), der skal erstatte årtusindsviklingsmålene (MDG-målene), <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

<sup>(5)</sup> Dok. 16716/14.

<sup>(6)</sup> EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighederne hvad angår ytringsfrihed online og offline (dok. 9647/14).

dialog, gensidig lydhørhed og lærevillighed, fælles kapacitetsopbygning og global solidaritet <sup>(1)</sup> som anbefalet i den forberedende foranstaltning vedrørende kultur i EU's eksterne forbindelser <sup>(2)</sup> og rapporten om kultur og eksterne forbindelser med Kina <sup>(3)</sup>.

8. Der er imidlertid behov for bedre koordinering af bestræbelserne hen imod en strategisk europæisk tilgang, som tager sigte på konsekvent og sammenhængende at integrere kulturen i EU's eksterne forbindelser og bidrage til, at EU's aktiviteter supplerer medlemsstaternes. En sådan tilgang vil blandt andet kunne omfatte tematiske og geografiske prioriteter, realistiske mål og resultater, målgrupper, fælles interesser og initiativer, finansieringsbestemmelser, borgernes deltagelse og gennemførelsesvilkår.
9. En strategisk tilgang på EU-plan vil også gøre det muligt at tackle aktuelle udfordringer som f.eks. migrationskrisen, radikaliserings og fremmedhad, ødelæggelse af og trusler mod kulturarv og ulovlig handel med kulturgoder mere effektivt.

### Vedrørende kultur i udviklingssamarbejde

10. Forbedring af sammenhængen mellem de forskellige politikker er af særlig betydning for udviklingssamarbejdet i betragtning af den vigtige rolle, som medlemsstaterne og EU spiller på dette område, også i lyset af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling.
11. Kultur er et vigtigt element i den menneskelige, sociale, økonomiske og miljømæssige dimension af udvikling og derfor et centralt led i bæredygtig udvikling i betragtning af, at:
  - dynamiske kulturelle og kreative sektorer, herunder kulturarv, i partnerlande kan bidrage til bekæmpelse af fattigdom, da de er betydningsfulde katalysatorer for vækst, beskæftigelse, social samhørighed og lokal udvikling
  - kultur såvel som fremme af og respekt for kulturel mangfoldighed spiller en vigtig rolle i konfliktforebyggelse, fredsskabelse og forsoning i konflikt- og postkonfliktzoner
  - tværkulturel dialog skaber bedre forståelse og fremmer stærkere partnerskaber mellem interessenterne
  - en uafhængig kultur- og mediesektor er en grundlæggende forudsætning for menings- og ytringsfrihed, kulturel mangfoldighed, aktivt demokratisk medborgerskab og en bæredygtig demokratisk udvikling
  - vedtagelse af specifikke strategier for kultur- og udviklingssamarbejde fører til en mere effektiv og bæredygtig indsats i en lang række sektorer
12. For at udnytte kulturens stærke potentiale for udviklingssamarbejde fuldt ud bør der dog anlægges en mere integreret tilgang, som omfatter integrering af den kulturelle dimension i udviklingsprogrammerne og en passende støtte til kulturaktører på et mere langsigtet grundlag frem for enkeltstående indsatser.
13. En sådan tilgang kunne blandt andet være baseret på følgende elementer:
  - anerkendelse af kulturens værdi i sin egen ret og som bærer af udviklingssamarbejde
  - fastsættelse på grundlag af en fælles forståelse af sammenhæng og konsekvens af praktiske måder at integrere den kulturelle dimension på i forbindelse med udarbejdelsen af sektorudviklingsprogrammer
  - støtte til en struktureret og langsigtet udvikling af de kulturelle og kreative sektorer i partnerlande, navnlig med hensyn til kapacitetsopbygning, kulturforvaltning og ordninger for intellektuel ejendomsret
  - styrkelse af indsatsen for at beskytte og sikre verdens materielle og immaterielle kultur- og naturarv

<sup>(1)</sup> Også i overensstemmelse med Europa-Parlamentets beslutning af 12. maj 2011 om de kulturelle dimensioner af EU's optræden udadtil.

<sup>(2)</sup> Den forberedende foranstaltning vedrørende »Kultur i EU's eksterne forbindelser« blev iværksat i 2012 af Europa-Parlamentet og gennemført i 2012-2013 med det formål at støtte de igangværende politiske overvejelser og udviklingen vedrørende styrkelse af kulturens rolle i de eksterne forbindelser og fremme yderligere arbejde på dette område. Den endelige rapport blev offentliggjort i 2014, <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>.

<sup>(3)</sup> A strategy for EU-China cultural relations: report of the expert group on culture and external relations — China (november 2012).

- fremme af den rolle, som uddannelse spiller i styrkelsen af pluralisme, ikkeforskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem mænd og kvinder
  - fastsættelse af et realistisk antal prioriterede områder, som kan gennemgås regelmæssigt for at få en klar forståelse af projekternes resultater og deres bidrag til bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse samt til social samhørighed, vækst og beskæftigelse
  - komplementaritet mellem Unionens, medlemsstaternes og andre aktørers eksisterende programmer og finansieringsordninger og, når det er relevant, øgede støttemuligheder for kulturelle initiativer i disse
  - en bottom-up-tilgang, som fremmer nationalt og lokalt ejerskab, involverer partnerlande og inddrager alle interessenter, navnlig NGO'er, civilsamfundet og den private sektor.
14. En hurtig reaktion vil være særligt vigtig med henblik på den fremtidige gennemførelse og overvågning af målene for bæredygtig udvikling i 2030-dagsordenen <sup>(1)</sup> for at sikre, at der tages tilstrækkeligt hensyn til kulturen, og at den kan udøve sin funktion i den henseende,

OPFORDRER DERFOR MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL:

15. at deltage i en ad hoc-arbejdsgruppe, som får hjemsted i Luxembourg. Denne gruppe skal bidrage til forberedelsen af en konkret, evidensbaseret, fælles og langsigtet tilgang til kultur- og udviklingssamarbejde.

For at fremme sammenhæng i indsatsen mellem de relevante aktører på stedet skal gruppen indsamle og udveksle bedste praksis vedrørende kultur- og udviklingssamarbejde og gennemgå den empiriske dokumentation om kulturens indvirkning på udvikling.

Gruppen mødes indledningsvis i perioden 2016-2017, den vil i sagens natur være uformel, og deltagelsen vil være frivillig. Den vil være åben for aktører fra både kultur- og udviklingssektorer, først og fremmest medlemsstaterne (navnlig det siddende og fremtidige formandskaber for Rådet), Kommissionen, Europa-Parlamentet, relevante internationale organisationer på udviklings- og kulturområdet, partnerlande, eksterne partnere, navnlig nationale kulturinstitutioner i EU (EUNIC), samt civilsamfundet og NGO-platforme.

Resultaterne af denne gruppes arbejde forelægges de berørte forberedende organer i Rådet, navnlig inden for kultur- og udviklingssamarbejde,

OG OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

16. at styrke kulturen som en specifik indsatsdimension i udviklingssamarbejdet
17. at udvikle og sammen med Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik forelægge Rådet en mere strategisk tilgang til kultur i de eksterne forbindelser på grundlag af de principper, der er skitseret ovenfor, og som bl.a. bør støtte kunstnerisk frihed, kulturel ytringsfrihed og respekt for kulturel mangfoldighed og kulturarv.

---

<sup>(1)</sup> Især mål nr. 4 (mål 4.7), 8 (mål 8.9), 11 (mål 11.4) og 12 (mål 12.b).

**Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om ændring af arbejdsplanen på kulturområdet (2015-2018) for så vidt angår prioriteten vedrørende interkulturel dialog**

(2015/C 417/07)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER, FORSAMLET I RÅDET,

SOM ERINDRER OM konklusionerne vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om arbejdsplanen på kulturområdet (2015-2018) <sup>(1)</sup>,

SOM handler I LYSET AF Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2015 <sup>(2)</sup>, hvoraf det fremgår, at håndteringen af migrations- og flygtningekrisen er en fælles forpligtelse, der kræver en omfattende strategi og en beslutsom indsats over tid i en ånd af solidaritet og ansvarlighed,

SOM UNDERSTREGER, at efter at der er sørget for migranternes og flygtninges umiddelbare behov, skal fokus vendes mod deres sociale og økonomiske integration,

SOM FREMHÆVER, at kultur og kunst har en rolle at spille i processen med integration af flygtninge, der indrømmes asylstatus, da kunst og kultur kan hjælpe dem til bedre at forstå deres nye omgivelser og samspejlet med deres egen sociokulturelle baggrund, og således bidrager til at opbygge et mere sammenhængende og åbent samfund,

SOM MINDER OM, at interkulturel dialog kan bidrage til tilnærmelse mellem enkeltpersoner og folkeslag, til forebyggelse af konflikter og til forsoningsprocesser <sup>(3)</sup>, og at det har været i fokus for det europæiske samarbejde på kulturområdet siden 2002 og i øjeblikket er et prioriteret område i arbejdsplanen på kulturområdet (2015-2018),

ER på baggrund af migrations- og flygtningekrisen og med henblik på at skabe et inkluderende samfund baseret på kulturel mangfoldighed ENIGE OM at ændre arbejdsplanen på kulturområdet (2015-2018) ved at tilpasse prioritet D3, punkt a), om interkulturel dialog som følger:

**Prioritet D: Fremme af kulturel mangfoldighed, kultur i EU's eksterne forbindelser og mobilitet**

Den europæiske kulturdagsorden: *Kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog (3.1), kultur som et afgørende element i de internationale forbindelser (3.3)*

Europa 2020-strategien: *Bæredygtig og inklusiv vækst (prioritet 2 og 3), anvendelse af EU's eksterne politikinstrumenter*

Aktører	Temaområder	Instrumenter og arbejdsmetoder (herunder hvis tværsektorielle)	Forventede resultater og vejledende tidsplan
Kommissionen/ medlemsstaterne	a. Interkulturel dialog På baggrund af migrations- og flygtningekrisen undersøge, hvordan kultur og kunst kan bidrage til tilnærmelse mellem enkeltpersoner og folkeslag, øge deres deltagelse i kultur- og samfundslivet samt fremme interkulturel dialog og kulturel mangfoldighed.  Der vil blive etableret forbindelser til andre integrerede netværk og databaser på EU-plan <sup>(1)</sup> .	Den åbne koordinationsmetode Ekspertgrupper gør status over politikkerne og eksisterende god praksis vedrørende interkulturel dialog <sup>(2)</sup> med særligt fokus på integration af migranter og flygtninge i samfundet ved hjælp af kunst og kultur.	2016 Håndbog i god praksis.

<sup>(1)</sup> F.eks. det europæiske integrationswebsted: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/pratiques-dintegration>

<sup>(2)</sup> Der kan findes en antologi over eksisterende politikker og praksis til fremme af kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog i 2014-rapporten om den åbne koordinationsmetode for så vidt angår den rolle, som offentlige kunst- og kulturinstitutioner spiller i forbindelse med fremme af kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog: [http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue_en.pdf)

<sup>(1)</sup> EUT C 463 af 23.12.2014, s. 4.

<sup>(2)</sup> EUCO 26/15.

<sup>(3)</sup> Rådets konklusioner om fremme af den kulturelle mangfoldighed og den interkulturelle dialog i Den Europæiske Unions og dens medlemsstaters eksterne forbindelser (EUT C 320 af 16.12.2008, s. 10).

**Konklusioner vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om gennemgang af resolutionen fra 2011 om EU-medlemsstaternes repræsentation i WADA's bestyrelse og koordinationen af EU's og dets medlemsstaters holdninger forud for møderne i WADA**

(2015/C 417/08)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER,

SOM MINDER OM

resolutionen vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om EU-medlemsstaternes repræsentation i WADA's bestyrelse og koordinationen af EU's og dets medlemsstaters holdninger forud for møderne i WADA, og navnlig det forhold, at erfaringerne med anvendelsen af denne resolution skal gennemgås senest den 31. december 2015 <sup>(1)</sup>,

SOM NOTERER SIG

drøftelserne på det uformelle ministermøde om sport, der fandt sted den 6.-7. juli 2015 i Luxembourg, hvor der blev udvekslet synspunkter om anvendelsen af resolutionen,

ER ENIGE OM, AT

repræsentationssystemet og koordineringsordningerne som fastsat i resolutionen fra 2011 bør opretholdes,

ANERKENDER, AT FØLGENDE ELEMENTER BØR STYRKES:

- mere regelmæssig inddragelse af formandskabet for Rådet i Europarådet (herunder CAHAMA) og møderne i WADA
- mere systematiske bidrag fra Kommissionen i forbindelse med forberedelsen af udkastet til EU's mandat om spørgsmål vedrørende EU-kompetence
- øget videnskabelig ekspertise mellem medlemsstaterne og formandskabet for Rådet, f.eks. ved at benytte det eksisterende uformelle netværk af eksperter
- forbedrede koordinationsmøder på ad hoc-basis og på stedet samt bedre forberedelse af »møder med offentlige myndigheder«,

ER ENIGE OM, AT

Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, senest den 31. december 2018 endnu en gang skal gennemgå erfaringerne med den yderligere anvendelse af resolutionen fra 2011 og overveje, om ordningerne heri skal tilpasses.

---

<sup>(1)</sup> EUT C 372 af 20.12.2011, s. 7.

## Rådets konklusioner om fremme af motoriske færdigheder, fysiske aktiviteter og idrætsaktiviteter for børn <sup>(1)</sup>

(2015/C 417/09)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION OG REPRÆSENTANTERNE FOR MEDLEMSSTATERNES REGERINGER,

I. SOM MINDER OM DEN POLITISKE BAGGRUND, JF. BILAGET, OG FØLGENDE:

1. Rådets konklusioner af 27. november 2012 om »fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet« <sup>(2)</sup>, som fremhæver, at »fysisk aktivitet [...] i kraft af sin positive effekt i forbindelse med forebyggelse, behandling og genoptræning [giver] fordele for alle aldersgrupper«.
2. Rådets henstilling af 26. november 2013 om fremme af sundhedsfremmende aktiviteter på tværs af sektorer <sup>(3)</sup>, der opfordrede medlemsstaterne til at udvikle tværsektorielle politikker og integrerede strategier, som omfatter idræt, uddannelse, sundhed, transport, miljø, byplanlægning og andre relevante sektorer, og understregede, at »idrætsundervisningen på skoler har potentiale til at blive et effektivt værktøj til at øge bevidstheden om vigtigheden af sundhedsfremmende fysisk aktivitet, og der er stor mulighed for at gennemføre aktiviteter på skolerne, som kan være med til at opnå dette mål.«
3. Den anden EU-arbejdsplan for sport (2014-2017) <sup>(4)</sup>, vedtaget den 21. maj 2014, der udpegede sundhedsfremmende fysisk aktivitet samt sportsuddannelser som prioriterede emner inden for EU-samarbejdet på sportsområdet, og som nedsatte ekspertgruppen vedrørende sundhedsfremmende fysisk aktivitet, der skulle foreslå henstillinger om fremme af idrætsundervisning i skoler, herunder motoriske færdigheder i den tidlige barndom, og skabelse af værdifulde interaktioner med sportssektoren, lokale myndigheder og den private sektor.

II. ANERKENDER, AT

4. det internationale samfund længe har anerkendt vigtigheden af leg og fritidsaktiviteter i ethvert barns liv. FN's konvention om barnets rettigheder fra 1989 (børnekonventionen) fastslår udtrykkeligt i artikel 31, at »deltagerstaterne anerkender barnets ret til hvile og fritid, til at lege og dyrke fritidsinteresser, som er passende for barnets alder, og til frit at deltage i det kulturelle og kunstneriske liv.« Alle aktiviteter for børn, herunder idrætsaktiviteter og idrætsundervisning, skal altid gennemføres i overensstemmelse med FN's konvention om barnets rettigheder.
5. EU's retningslinjer for fysisk aktivitet <sup>(5)</sup> påpegede, at små børns daglige vaner i de seneste år har ændret sig som følge af nye fritidsmønstre (TV, internet, computerspil, smartphones osv.), og at dette har ført til faldende fysisk aktivitet hos dem. Derudover kan tidsmæssige, sociale og økonomiske begrænsninger, livsstilsændringer eller mangel på egnede sportsfaciliteter i nærheden også være med til at forklare denne tendens. EU's retningslinjer understregede, at der var stor bekymring for, om den fysiske aktivitet blandt børn og unge var blevet erstattet af mere stillesiddende aktiviteter.
6. børns fysiske aktivitet på trods af deres generelle tilbøjelighed til at være fysisk aktive er faldet i de sidste 20 år. Denne ændring er faldet sammen med stigende forekomst af overvægt og fedme samt helbredsproblemer eller fysiske handicap som f.eks. muskel- og knoglelidelser hos børn. Skøn fra WHO's initiativ for overvågning af fedme blandt børn (COSI) viste overvægt eller fedme hos ca. hvert tredje barn i alderen 6-9 år i EU i 2010 <sup>(6)</sup>. Det er en bekymrende stigning siden 2008, hvor skønnet lå på hver fjerde <sup>(7)</sup>. I industrialiserede lande er forekomsten af

<sup>(1)</sup> I disse konklusioner forstås ved »børn« børn i alderen 0-12 år.

<sup>(2)</sup> EUT C 393 af 19.12.2012.

<sup>(3)</sup> EUT C 354 af 4.12.2013.

<sup>(4)</sup> EUT C 183 af 14.6.2014.

<sup>(5)</sup> EU's retningslinjer for fysisk aktivitet: Anbefalede politiske foranstaltninger til sundhedsfremmende fysisk aktivitet (2008) blev hilst velkommen i formandskabets konklusioner fra det uformelle møde mellem EU's ministre med ansvar for sport. [http://ec.europa.eu/sport/library/policy\\_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008\\_da.pdf](http://ec.europa.eu/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_da.pdf)

<sup>(6)</sup> EU's handlingsplan om fedme blandt børn 2014-2020 ([http://ec.europa.eu/health/nutrition\\_physical\\_activity/docs/childhoodobesity\\_actionplan\\_2014\\_2020\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/childhoodobesity_actionplan_2014_2020_en.pdf)).

<sup>(7)</sup> KOM(2005) 0637.



overvægt og fedme blandt børn under 5 år steget fra 8 % i 1990 til 12 % i 2010 og forventes at nå op på 14 % inden udgangen af 2020 <sup>(8)</sup>. Manglen på fysisk aktivitet har også negativ indvirkning på sundhedssystemerne og økonomien som helhed. Det skønnes, at ca. 7 % af de nationale sundhedsbudgetter i EU hvert år bruges på sygdomme, der er knyttet til fedme <sup>(9)</sup>.

7. alle børn (herunder børn med handicap) skal tilskyndes til at være fysisk aktive med henblik på at forebygge disse sundheds- og udviklingsmæssige problemer blandt børn. Årene med førskolepædagogik er vigtige, idet centrale færdigheder udvikles i denne periode. Gennem leg og fysisk aktivitet kan børn lære og øve færdigheder, som de har brug for gennem hele livet. Denne læringsproces, der kaldes udvikling af motoriske færdigheder, udvikles ikke altid naturligt. Derfor er det yderst vigtigt at øge bevidstheden herom og skabe muligheder for, at børn kan være fysisk aktive.
8. WHO har fastslået, at utilstrækkelig fysisk aktivitet er den fjerdestørste risikofaktor i forbindelse med for tidlig død og sygdom på globalt plan <sup>(10)</sup>. Fordelene ved fysisk aktivitet er velkendte. Fysisk aktivitet er en af de mest effektive metoder til forebyggelse af ikkeoverførbare sygdomme, bekæmpelse af fedme og opretholdelse af en sund livsstil <sup>(11)</sup>. Der er også stadig mere dokumentation for den positive sammenhæng mellem motion og mental sundhed og kognitive processer <sup>(12)</sup>.

WHO-rapporter <sup>(13)</sup> har påvist, at deltagelse i regelmæssig, moderat til intensiv idræt eller fysisk aktivitet <sup>(14)</sup> (mindst 60 minutter om dagen for børn i skolealderen og tre timer for børn i førskolealderen) skaber en tilbøjelighed til fysisk aktivitet på længere sigt, som forstærkes i ungdomsårene og voksenlivet <sup>(15)</sup>. Undersøgelser har også vist, at børn, som begynder at dyrke motion i en tidlig alder, har tendens til at klare sig bedre uddannelsesmæssigt, har færre adfærdsmæssige og disciplinære problemer og kan koncentrere sig længere tid i klassen end deres jævnaldrende <sup>(16)</sup>.

9. uddannelsesmiljøet spiller en særlig vigtig rolle i denne forbindelse, idet børn deltager i fysisk aktivitet og idræt i skolen. Derfor fremmer skoler og lærere børns fysiske aktivitet sammen med undervisere i førskolepædagogiske rammer og i idrætsklubber. For børn spiller forældre, familie og samfundet i bredere forstand også en rolle.
10. egnede fysiske aktiviteter for børn under 12 år ifølge eksperter bør tilrettelægges efter aldersgrupper <sup>(17)</sup>. Aktiviteter på det førskolepædagogiske område og på grundskoleniveau omfatter strukturerede og ustrukturerede aktiviteter, som hjælper børn med at udvikle færdigheder såsom at løbe, hoppe eller kaste.

<sup>(8)</sup> [www.toybox-study.eu](http://www.toybox-study.eu).

<sup>(9)</sup> EU's handlingsplan om fedme blandt børn 2014-2020.

<sup>(10)</sup> Global Recommendations on Physical Activity for Health, WHO, 2010.

<sup>(11)</sup> Lee IM, Shiroma EJ, Lobelo F, Puska P, Blair SN, Katzmarzyk PT, Lancet Physical Activity Series Working Group. Effect of physical activity on major non-communicable disease worldwide: an analysis of burden of disease and life expectancy 2012 Jul. Lancet.

<sup>(12)</sup> Strong, WB, RM Malina, CJR Blimkie, SR Daniels, RK Dishman, B Gutin, AC Hergenroeder, A Must, PA Nixon, JM Pivarnik, T Rowland, S Trost, F Trudeau (2005), »Evidence Based Physical Activity for School-Age Youth«, The Journal of Pediatrics, 146(6):732-737.

U.S. Department of Health and Human Services. Physical Activity Guidelines Advisory Committee Report, 2008. (<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>).

Undersøgelse gennemført i 2011 af universitetet i St. Gallen.

<sup>(13)</sup> Global recommendations on Physical Activity for Health, World Health Organisation 2010 ([http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44399/1/9789241599979\\_eng.pdf](http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44399/1/9789241599979_eng.pdf)),

U.S. Department of Health and Human Services. Physical Activity Guidelines Advisory Committee Report, 2008. (<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>).

Undersøgelse gennemført i 2011 af universitetet i St. Gallen.

<sup>(14)</sup> F.eks. Department of Health and Ageing: National Physical Activity Guidelines for Australians. Canberra: Commonwealth of Australia; 2014 eller UK Physical activity guidelines og National Health Service (NHS) i England: Physical activity guidelines for children (under five years) (<http://www.nhs.uk/Livewell/fitness/Pages/physical-activity-guidelines-for-children.aspx>).

<sup>(15)</sup> G.J. Welk, J.C. Eisenmann, et J. Dolman, »Health-related physical activity in children and adolescents: A bio-behavioural perspective«, The handbook of physical education, eds. D. Kirk, D. Macdonald and M. O'Sullivan, London: Sage Publications Ltd., 2006, p. 665-684

<sup>(16)</sup> Physical Activity May Strengthen Children's Ability To Pay Attention <http://www.sciencedaily.com/releases/2009/03/090331183800.htm> and »The Association between school-based physical activity, Including Physical education and academic performance« U.S. Department of Health and human Services July 2010 [http://www.cdc.gov/healthyyouth/health\\_and\\_academics/pdf/pa-pe\\_paper.pdf](http://www.cdc.gov/healthyyouth/health_and_academics/pdf/pa-pe_paper.pdf).

<sup>(17)</sup> Kategorier foreslået i henhold til den canadiske LTAD-model (Long-Term Athlete Development).

11. nogle medlemsstater allerede har udviklet forskellige nationale strategier i varierende grad for at fremme udviklingen af motoriske færdigheder i den tidlige barndom og fysiske aktiviteter og idrætsaktiviteter for børn under 12 år, som regel i samarbejde med idrætssektoren og idrætsklubber eller -forbund <sup>(18)</sup>.
12. ekspertgruppen vedrørende sundhedsfremmende fysisk aktivitet i juni 2015 i overensstemmelse med sit mandat foreslog en række anbefalinger til fremme af idrætsundervisning i skoler, herunder motoriske færdigheder i den tidlige barndom.

### III. OPFORDRER EU-MEDLEMSSTATERNE TIL

13. at overveje at gennemføre tværsektorielle politikker med bl.a. uddannelses-, ungdoms- og sundhedssektoren for at fremme fysiske aktiviteter og motoriske færdigheder i den tidlige barndom, idet der navnlig tages hensyn til følgende anbefalinger fra ekspertgruppen vedrørende sundhedsfremmende fysisk aktivitet:
  - at øge opmærksomheden på tiden, inden børnene kommer i førskoleinstitution og skole som en potentiel mulighed for at fremme fysisk aktivitet for børn, navnlig gennem udvikling af grundlæggende motoriske færdigheder og fysisk kompetence
  - at gøre alle interessenter i skole- og fritidssektorerne (lærere, trænere, forældre osv.) bevidste om vigtigheden af at udvikle egnede fysiske aktiviteter og idrætsaktiviteter for børn
  - at opbygge relationer mellem skoler og relevante organisationer (idrætsorganisationer, sociale og private sektorer og lokale myndigheder) for at fremme og øge adgang til fritidsaktiviteter
  - at tilskynde skoler til at etablere en samarbejdsramme med idrætsorganisationer og andre lokale (nationale) idrætsudbydere med henblik på at fremme både skole- og fritidsaktiviteter og garantere adgang til sikre infrastrukturer og udstyr til idrætsundervisning og fritidsaktiviteter af høj kvalitet og på at gennemføre lokale oplysningskampagner
  - at overveje initiativer, som tilskynder lokale myndigheder til at skabe betingelser for at udvikle aktiv transport til og fra skole.
14. at tilskynde til og støtte initiativer for alle involverede interessenter (lærere, forældre, skoler, klubber, undervisere osv.) på de relevante planer med henblik på at fremme relevante motoriske færdigheder og fysiske aktiviteter.
15. at tilskynde til passende idræt og fysisk aktivitet fra den tidligste barndom til førskoleundervisningen og grundskolen i overensstemmelse med børnenes specifikke behov, idet der sikres vejledende anvisninger til instruktører/undervisere.
16. at tilskynde til at anvende bevidstgørelse og oplysning på nationalt, regionalt og lokalt plan for at skabe interesse for motoriske færdigheder og idrætsundervisningsaktiviteter for børn.
17. at tilskynde forældre, familie og samfundet i bredere forstand til at deltage aktivt i fysiske aktiviteter sammen med deres børn og benytte de relevante faciliteter (f.eks. cykelstier og sikre legepladser).
18. at overveje at støtte initiativer til forbedring af idrætsinfrastrukturen for børn, navnlig inden for undervisningsinstitutioner, og samtidig fremme samarbejde mellem skoler og idrætsklubber om anskaffelse af udstyr og faciliteter til børn på lokalt plan.

<sup>(18)</sup> For eksempel: Frankrig og multisportsforbund (Ufolep, Usep) eller enkeltsportsforbund (gymnastik eller svømning) med særlig undervisning for børn i alderen 0-6 år. I Nederlandene tilbydes specialklasser for småbørn i idræt som f.eks. gymnastik og svømning. I Østrig sigter programmet »Move Children Healthily/Kinder gesund bewegen« mod at opbygge et samarbejde mellem idrætsklubber og børnehaver/grundskoler og fremme en aktiv livsstil ved at tilbyde fysisk aktivitet til børn i alderen 2-10 år.

19. at overveje at skabe incitament for idrætsorganisationer og klubber, skoler, undervisningsinstitutioner, ungdomscentre og andre samfundsorganisationer eller frivillige organisationer, som fremmer fysiske aktiviteter for børn.
- IV. OPFORDRER FORMANDSKABET FOR RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION, MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN TIL INDEN FOR DERES RESPEKTIVE KOMPETENCEOMRÅDER
20. at notere sig anbefalingerne fra ekspertgruppen vedrørende sundhedsfremmende fysisk aktivitet som grundlag for yderligere politiske tiltag på både EU- og medlemsstatsplan, idet de indeholder evidensbaserede fakta og praktiske metoder, der kan følges.
21. at intensivere samarbejdet mellem de politikområder, der i overensstemmelse med anbefalinger fra ekspertgruppen vedrørende sundhedsfremmende fysisk aktivitet skal fremme motoriske færdigheder og idrætsundervisning for børn, navnlig idræts-, sundheds-, uddannelses-, ungdoms- og transportsektoren.
22. med henblik på den europæiske idrætsuge at overveje at lægge særlig vægt på initiativer, der støtter og fremmer skole- og fritidsbaserede idrætsaktiviteter.
23. hvis det er relevant, at fremme gennemførelsen af nationale overvågningssystemer, undersøgelser eller evalueringer med henblik på at fastslå børns fysiske aktivitetsniveau og vaner.
24. at overveje, hvordan fremme af udviklingen af motoriske færdigheder i den tidlige barndom og strategier til modvirkning af en stillesiddende livsstil blandt børn kan tackles mere effektivt i forbindelse med fremtidigt arbejde på EU-plan.
25. at tilskynde til finansiel støtte til initiativer vedrørende motoriske færdigheder og idrætsundervisning gennem eksisterende EU-programmer, såsom Erasmus+, og de europæiske struktur- og investeringsfonde, og hilse yderligere oplysninger fra Kommissionen om anvendelse af EU-finansieringsprogrammer til gavn for idrætten velkommen.
- V. OPFORDRER EUROPA-KOMMISSIONEN TIL
26. at fremme og støtte udvekslingen af bedste praksis vedrørende motoriske færdigheder og idrætsundervisning for børn i EU-sammenhæng.
27. at forbedre evidensbasen ved at støtte indsamling af kvantitative og kvalitative data <sup>(19)</sup> om fysisk aktivitet, fitnessmarkører og idrætsdeltagelse hos børn på og uden for det førskolepædagogiske område og skoleområdet i tæt samarbejde med WHO.
28. at udvikle retningslinjer om fysisk aktivitet for børn på det førskolepædagogiske område og i skoler og idrætsklubber i samarbejde med videnskabelige eksperter, herunder WHO, som især er målrettet til politiske beslutningstagere, lokale myndigheder, forældre, familie og samfundet i bredere forstand.
- VI. OPFORDRER IDRÆTSBEVÆGELSEN TIL AT OVERVEJE
29. at tilbyde en række ikkekonkurrencemæssige idrætsaktiviteter, der er egnede til børn og tilpassede til det relevante niveau, med henblik på at forbedre deres sundhed og personlige udvikling.
30. at støtte tilrettelæggelsen af aktiviteter, der fremmer skole- og fritidsbaserede idrætsaktiviteter samt motoriske færdigheder i den tidlige barndom, bl.a. i forbindelse med den europæiske idrætsuge.

<sup>(19)</sup> Baseret på den overvågningsramme, der er defineret i Rådets henstilling om sundhedsfremmende fysisk aktivitet (26. november 2013).

31. at bidrage til udvikling af tætte partnerskaber, fælles mål og oplysningskampagner sammen med kommuner og lokalsamfund og blandt andre uddannelses-, ungdoms- og sundhedssektoren med henblik på at bekæmpe en stillesiddende livsstil ved at fremme idræt i og uden for skolen.
  32. at engagere sig stærkere i at fremme initiativer vedrørende idrætsaktiviteter og fysiske aktiviteter, som har til formål at bekæmpe børns stillesiddende livsstil gennem partnerskaber og samarbejde med den private og den offentlige sektor.
-

## BILAG

**Politisk baggrund**

1. Det europæiske år for uddannelse gennem idræt (EYES 2004), der fremhævede sportens rolle i uddannelsen og henledte opmærksomheden på sportens vidtrækkende sociale betydning.
2. Hvidbogen om idræt af 11. juli 2007, som Europa-Kommissionen har forelagt, og som påpegede vigtigheden af fysisk aktivitet og anførte, at »den tid, der bruges på idrætsaktiviteter i skolen og på universitetet, giver sundheds- og uddannelsesmæssige fordele, som skal styrkes«<sup>(1)</sup>.
3. EU-strategien om sundhedsproblemer i relation til ernæring, overvægt og fedme, som Europa-Kommissionen vedtog i 2007<sup>(2)</sup>, der fremmede fysisk aktivitet og prioriterede børn og dårligt stillede socioøkonomiske grupper samtidig med, at den understregede, at *»barndommen er en vigtig periode med hensyn til at skabe en præference for sund adfærd og at lære de livsfærdigheder, der er nødvendige for at opretholde en sund livsstil. Skolerne spiller uden tvivl en afgørende rolle i denne henseende«*<sup>(3)</sup>.
4. Europa-Parlamentets betænkning om sportens rolle i forhold til uddannelse af 30. oktober 2007<sup>(4)</sup> og beslutningen med samme navn, som kom efterfølgende og opfordrede »medlemsstaterne og de ansvarlige myndigheder til at sikre, at der lægges mere vægt på sundhedsudvikling i skolernes og børnehaveklassernes undervisningsprogrammer, idet man fremmer særlige former for fysisk aktivitet især i børnehaveklassealderen«.
5. Europa-Kommissionens meddelelse »Udvikling af sportens europæiske dimension« dateret den 18. januar 2011, som anerkendte behovet for at *»støtte innovationsinitiativer under programmet for livslang læring vedrørende fysiske aktiviteter i skolen«*<sup>(5)</sup>.
6. »Berlinerklæringen« (MINEPS V) vedtaget på konferencen for sportsministre den 28.-30. maj 2013, som *»fremhæver, at idrætsundervisning er et vigtigt startpunkt for børn til at lære livsfærdigheder, udvikle mønstre til livslang deltagelse i fysisk aktivitet og til at føre en sund livsstil«* og styrker *»den vigtige rolle, som inklusiv skoleidræt i fritiden spiller for den tidlige udvikling og uddannelse af børn og unge«*.
7. EU's handlingsplan om fedme blandt børn 2014-2020, iværksat i 2014 af Europa-Kommissionen<sup>(6)</sup>. Blandt de otte centrale indsatsområder fremhævede Europa-Kommissionen fremme af sundere miljøer, især i skoler og førskoleinstitutioner, og tilskyndelse til fysisk aktivitet.

---

<sup>(1)</sup> KOM(2007) 391 endelig.

<sup>(2)</sup> KOM(2007) 279 endelig.

<sup>(3)</sup> [http://ec.europa.eu/health/ph\\_determinants/life\\_style/nutrition/documents/nutrition\\_wp\\_da.pdf](http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/nutrition_wp_da.pdf)

<sup>(4)</sup> A6-0415/2007.

<sup>(5)</sup> KOM(2011) 12 endelig.

<sup>(6)</sup> Den 24. februar 2014 (ajourført den 12. marts og den 28. juli 2014).





ISSN 1977-0871 (elektronisk udgave)  
ISSN 1725-2393 (papirudgave)



**Den Europæiske Unions Publikationskontor**  
2985 Luxembourg  
LUXEMBOURG

**DA**